

16 14.9.2011

KIRKKO & KOTI



**Pastori Kimmo Saares ja
pahan samarialaisen etiikka.**

→ 9



KUTSUTTU

→ 10 - 11

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti. www.kuopionseurakunnat.fi

AJANKOHTAISTA

Seppo Laitasesta tuli kirkkoherra

Se potkaisi Seppo Laitasta kaksi kertaa. Onni nimittäin.

Pikkuneiti oli se ensimmäinen. Viime sunnuntai-iltana isoisä **Seppo Laitanen** oli juuri palaamassa Vantaalta vajaa kuukausi sitten syntyneen lapsenlapsensa luota, kun hän tiesi tulensa valituksi kirkkoherraksi.

”Näin selvä tulos oli yllätys.” Toki Laitanen oli ounastellut voiton tulevan. ”Pettynyt olisin ollut, jos toisin olisi käynyt.”

Siilinjärven seurakunnan 2. kappalainen Seppo Laitanen sai vaalissa ääniä 1478, toisella vaalisijalla olleen Juuan kirkkoheran **Arja Huuskosen** äänimäärä oli 150.

”Tydyttävä äänestysvilkkaus”, Laitanen arvioi. Äänestysprosentti oli 12,7 kun se edellisessä kirkkoherranvaalissa oli prosenttiyksikköä korkeampi.

Taiteilijaluonne ja paperipinot

Yksi naapureista on jo käynyt onnittelemassa. ”Eipä ole kutsuihin varauduttu, mutta kaipa jotain löytyy”, leipojanakin tunnetuksi tullut Laitanen arvelee kuun jo kohotessa taivaanrannalle.

”Näin selvä vaalitulos osoittaa sen, että paikallisuus ja tut-

tuus painavat”, Laitanen arvioi, Voiton iltana hän kumminkin miettii kirkkoherranvaalin vaalitapaa. ”Onko kansanäänestys se oikea tapa? Tuleeko ehdokas henkilötasolla äänestäjille tutuksi?”

Kirkkohallitus on esittänyt kirkolliskokoukselle, että kirkkoherra ensisijaisesti valittaisiin välillisellä vaalilla. Sen toimittaisi yhteinen kirkkoneuvosto tai kirkkovaltuusto. Seurakunnan pyynnöstä tuomiokapituli kuitenkin voisi päättää, että kirkkoherra valitaan välittömällä vaalilla. Uudistuksen tavoitteena on ollut yksinkertaistaa vaalimenettelyä.

Niin tai näin, mutta nyt Laitanen siirtyy työnantajan puolelle ja lähtee joulukuun alusta ”satasella töihin”, siitäkin huolimatta, että ”taiteilijaluonteena en ole papereiden kanssa niin kovin järjestelmällinen”.

”Jotakin omista lahjoistani menetän, mutta jotakin saan.”

Mikä Siilinjärven seurakunnassa muuttuu?

”Selkeyttä kaivataan. Vallan ja vaikutusmahdollisuuksien toivon laajenevan niin, että jokainen saa osansa. Tämä ei ole yhden miehen homma. Toivon yhteisöllisyyden näkyvän luotamuksena ja vuorovaikutuksena.”

Seppo Laitanen on ollut Siilinjärvellä pappina vuodesta 1978. Harrastuksina uudella kirkkoherralla ovat musiikki, nikkarointi, valokuvaus, lentopallo sekä elämän ryhmätyöt.

TIMO HARTIKAINEN



Juhani ja Eeva-Maija Lumilampi äänestivät Siilinjärven kirkossa viime sunnuntaina.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ



JANI LAUKKANEN

Hyvinvointi edellyttää talouskasvua. Matti Apunen ei lämpene hitaan kasvun filosofialle.

Tehokkuus työmotiva

Työpaikoilla on tyhjäkäyntiä, hyvää tarkoittavaa touhukkuutta ja turhia kokouksia.

Aamulehden päätoimittajana aikaisemmin työskennelleellä **Matti Apusella** on suoraan sanomisen lahja. Hän puhuu hankalistakin asioista rauhallisesti perustellen ja kirjoittaa teemoista, joista moni ei poliittisen korrektiuden vuoksi kehtaa.

Elinkeinoelämän valtuuskunnan (EVA) johtaja karsastaa paapomista ja kontrollihenkeä. Ja liittää vapaudelle ja dynaamisuudelle.

”Ihmisellä tulee olla oikeus tavoitella onnea, kuten Yhdysvaltain perustuslaissa todetaan. Tälle tavoitteelle ei saa panna esteitä”, Apunen filosofoi.

Kun puhutaan työelämästä hän listaa nopeasti hyvät asiat, joita on kosolti: korkea koulutustaso ja tietotaito, hyvää teollisuutta, Nokian pääkonttori on Suomessa. EVA:n tutkimusten mukaan työpaikoilla ahertaa tyytyväistä porukkaa - mitataan sitä johtamisen, työn resurssien tai palautteen kautta.

”Terveisiä vain **Juha Siltalalle.**”

Siltala päätyi aivan vastakkaiseen käsitykseen kirjassaan Työelämän huonontumisen lyhyt historia.

Keski-vertoon ei ole enää varaa

Sitten Apusen huonot uutiset. Ykkössijalla se, että kaikille ei ole selvinnyt, mistä globalisaatiossa on kysymys. Kun pelätään tehtaan karkaavan Kiinaan, ajatellaan ensimmäisenä yksinkertaisia kokoonpanotoita.

”Emme tahdo tajuta, että Aasiassa on valtava joukko lahjakkuutta, jopa neroutta. Tämä lahjakkuus on työmarkkinoilla selvästi alle läntisten markkinahintojen.”

Maapalloistumisen keskellä Apusta kismittää työhön liittyvä kitinä. Liian usein maristaan, että markkinatalous on yhtä kuin ahneus.

”Suhde työhön on korjattava. Myös suhtautumisemme yrittäjyyteen vaatii radikaalin muutoksen.”

Hän kuuluttaa kaikille aloille luovaa asennetta, draivia ja innovointia. Lisäarvoa.

PÄÄKIRJOITUS

Kahdella jalalla

”Sitä pitää olla papilla rämäkkä ääni ja kova luonto ja teatteripeli verissä. Ja rohkea pitää olla kuin pantteri syntisen ajan kohinoissa. Tai muuten saa puhua tyhjille seinille ja veron nyhdäntäoikeus loppuu.”

Näin kirjailija Veikko Huovinen röykytti kansankirkon pappeja. Lopetetaan samaan hengenvetoon myös mantra pappien jalkauttamisesta. Kertakaikkiaan. Aina ne liikkeellä ovat olleet, kuka mitenkin, milläkin pelillä, taidoilla ja tyyllillä. Mutta lähteneet ovat. Madaltuuko kirkon korkeaksi kutsuttu kynnys siten, että pappi kulkee panta kaulassa torilla, kaupassa tai Alkossa?

Vielä mitä. Kirkon kynnys madaltuu jos siellä on sanottavaa, tuskin niin, että pappi istuu toripöydällä. Jos kirkonpenkkiläinen kuulee sanaa, joka koskettaa, hän tulee kirkkoon uudestaan. Jos kyselijä vaistoaa papista ”Kristuksen tuoksun”, hän tietää, kenen luo tulla silloin kun on joutunut ahtaalle. Vaarallisinta on jos pappi kuivuu uskolleen. Silloin saa puhua tyhjille seinille. Vaarallista on jos pappi ei lue eikä rukoule. Vaarallista on jos pappi karauttaa turhamaisuuden karille, mielistelyn ja kehujen lumoukseen.

Piispa Eero Huovinen oli kerran kysynyt isältään: ”Mistä sinä ihmisten kanssa puhut kun olet heidän kanssaan kasvotusten?” ”Vaikkapa siitä, että oletko pysynyt terveenä tai miten on viljojen kanssa tänä kesänä?” Jumala on pappien ydinosaamista eikä hänen pidä ottaa psykologin, sirkustirehtöörin tai mukavan miehen roolia. Piispa Eero Huovinen kutsuu pappia kanssahuutajaksi ja toivon lähettilääksi. Pappi ei voi vetäytyä pois ihmisten luota. Hänen tulee itselleen luonteissa tilanteissa kantaa rooliaan rohkeasti. Silloin hänestä tulee luonteva osa yhteiskuntaa, niin kaupan kassalla kuin presidentinlinnassakin. Kaikista kohtaamisista ei tarvitse muokata sielunhoitotilanteita.

”Sellaiset ovat pelättäviä, jotka seisovat vain yhdellä jalalla maailmassa, sillä he seisovat myös vain yhdellä jalalla taivaassa”, on paljon syvää viisautta tuonut Dietrich Bonhoeffer ajatellut. Päälle liimatun naamarin läpi tuulee. Hengellinen viisaus herkkään ihmistuntemukseen yhdistettynä on papille kelpo luonteenlaatu.

Eikä pappi ole sen kummempi kuin kukaan muukaan. Yksi valtuutus hänellä tosin on: jakaa eteenpäin Jumalan hyvyyttä.

Vaarallisinta on, jos pappi kuivuu uskolleen.



LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

+ Sateenkaarimessua suunnitellaan Kuopioon. Oppilaitospastori Panu Pohjolainen, teol.yo Laura Siponmaa sekä Männistön seurakunnan seurakuntaneuvoston jäsen Tuomas Juntunen ovat lähettäneet seurakuntayhtymän johtoryhmälle anomuksen messun järjestämisestä.

Sateenkaarimessu on luterilainen jumalanpalvelus, johon erityisesti kutsutaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia ja heidän läheisiään. ”Kuopiossa lukuisat ihmiset ovat ilmaisseet halunsa osallistua Sateenkaarimessuun”, Panu Pohjolainen sanoo. ”Heille on tärkeää se, että he voivat osallistua messuun omana itsenään tarvitsematta pelätä paheksutuksi tai tuomituksi tulemista.”

+ Vankien omaisten virkistysleiri -uutisen (Kirkko ja koti 15/31.8.) puhelinnumeroon oli tullut virhe. Tiedustelut leiristä: Sami Puumala, puh. 050 3402 758 tai Marja Vilka, puh. 3400 373.

+ Hyvää käsillä - vapaaehtoisuustyön näyttely on avoinna Kuopion kansalaisopistolla 19.-25.9. Tuotteisiin voi tutustua Kansalaisopiston A-siiven näyttelyvitriinissä ja Marja-kahviossa. Näyttelyn

Oppilaitospastori Panu Pohjolainen toivoo, että myös Kuopioon saataisiin seksuaalivähemmistöille suunnattu messu.

tuotto käytetään hyväntekeväisyyteen. Käsien töitä näyttelyyn tuovat Kuopion Setlementti Puijola, Kuopion Työttömät, Lähetyskauppa Vakka, Naisten Pankki ja UNICEF.

s parantaa
matiota

”Enää ei ole varaa keskivertosuoritteisiin. Sen aika meni jo.” Apunen toivoo, että Suomessa ei jäädä odottamaan ratkaisuja muualta. Hyvinvointiyhteiskunta ei ole vastaus kaikkiin kysymyksiin.

Ketkä ovat putoamassa kerkasta Erilaiset syrjäytymismittarit askarruttavat Apusta. Viime aikoina tapetille ovat nousseet kirjoista ja kansista pudonneet nuoret, joiden lukumäärästä liikkuu vaihtelevia arvioita.

”Todellinen syrjäytyminen on tosikallista, puhumatakaan sen tuomasta inhimillisestä kärsimyksestä. Jokainen tapaus on liikaa.”

Ilmiö on monimutkaisuudessaan sen verran haastava, että Apunen soisi lisää tutkimusta siitä, ketkä ovat aidosti ja pysyvästi putoamassa kerkasta.

Yksi mantra vielä: Hyvinvointiyhteiskunta on ajettu alas. ”Tämä on ikävää pessimismin luomista.”

Apunen kehottaa tutustumaan esimerkiksi EVA:n laatimaan tietopakettiin, joka kertoo minkä verran tänäkin vuonna investoidaan sosiaalipalveluihin.

Downshiftaus on sulaa järjettömyyttä Työpaikoilla on Apusen mielestä tyhjäkäyntiä ja hyvää tarkoitettavaa touhukkuutta, mikä johtuu vanhoista käytännöistä. Ja turhista kokouksista, joita vain harva rakastaa. Hän uskoo, että tehokkuus oikein käytettynä parantaa työn motivaatiota.

Työstä on Apusen mukaan hyvä, joskus erittäin suositeltavaa, ottaa vuorotteluvapaata, mutta hän viittaa kintaalle muodikkail-

Suhde
työhön on
korjattava.
Suhtautu-
misemme
yrittäjyy-
teen vaatii
radikaalin
muutoksen.

LEA LAPPALAINEN

KOLUMNI

Onneksi on sunnuntait

Oletko käynyt koskaan Lieksan Paaterissa? Ryynäsen Eevan kirkossa? Kirkossa, joka on Eevan rakkein veistotyö, ja joka sijaitsee edesmenneen taiteilijan kotipihas-
sassa.

Parikymmentä vuotta sitten ensimmäisellä vierailullani Paaterin piha oli täynnä puuta. Eeva oli parhaimman apurinsa, puolisonsa, kanssa voimiensa tunnossa. Sain seurata Eevan työtä ja muistan miltä tuntui, kun taiteilija istui viereeni ja vaihtoi kanssani muutaman sanan.

Kysyin, miten Eeva jaksaa tehdä fyysisesti vaativaa työtään. Taiteilija laitto kätensä harti-
oilleni ja vastasi, että ”onneksi on sunnuntait”.

Eevan teki työtä, jota hän rakasti. Eevan kädet saivat puun kukkimaan. Voin kuvitella, miltä Eevasta ja Paavosta tuntui, kun he istahtivat päivän päätteeksi kotitalonsa portaille. Käsissään puiset kuk-
sat, joista iltakahvi maistui ”taivaalliselle”.

Pariskunta lepuutti tarkasta työstä väsyneitä silmiä ja käsiä. Yhdessä Eeva ja Paavo kiittivät kuluneesta päivästä.

Tienoo on hiljainen. Puu puhuu. Taiteilija ja hänen uskollinen elämäntoverinsa ovat poissa.

Käyn sisään Eevan omin käsin tehtyyn kirkkoon. Paikalla ei ole ketään muita. Olen yksin. Katseeni pysähtyy erityisesti seinätauluun, josta luen: ”Onnellisimpia olivat hetket, jolloin tyytyväisenä päivän töistä sai käydä illalla ansaitulle levolle.”

Eevan resepti oli yksinkertainen. Tehdä rakastamaansa työtä. Kun tunti illalla itsensä uupuneeksi, oli hyvä mennä nukkumaan. Yön lepo antoi uudet voimat.

Ja Jumala loi sunnuntait, joina Eeva ja Paavo lepäsivät.

”Resepti oli yksinkertainen. Kun tunti illalla itsensä uupuneeksi, oli hyvä mennä nukkumaan.”

MAARIT NISKANEN

KIRJOITTAJA ON PIENEN PERHEEN ÄITI JA DIAKONIA-
OPISKELIJA KUOPIOSTA

Afrikka opettaa uskon y

Suomen kirkko tarvitsee raamattuopetusta ja lähetystyöntekijöitä muualta.

Afrikkalainen teologi, Suomessa jatko-opintojaan suorittava pastori **Gerson Mgaya** tuulettaa suomalaista kristillisyyttä. Suoraan, mutta kohteliaasti.

Hän toivoo suomalaisiin seurakuntiin lisää raamattuopetusta.

”Opetus suoja uskoa, eikä olla enää opintuulten heiteltävissä. Raamatun opetuksen erikoistuminen on yksi osa missiota.”

Suomalainen saarna on Mgayan mukaan liian lyhyt eikä se niukkuudessaan ehdi Jumalan sanaan asti. Saarnat eivät hänen mielestään saa olla tarinoita.

”Evankeliumin voima lievittää niitä ihmisiä, jotka tulevat kirkkoon taakojen kanssa. he kaipaavat lohtua. Voim-
meko antaa Pyhän hengen tehdä työtä kirkossa.”

Pienryhmät ovat Mgayan mielstä yksi tapa hoitaa ja parantaa yhteisöä. ”Emme ole antaneet ihmisille mahdollisuutta käyttää lahjojaan. On kysyttävä ihmisiltä, mitä he toivovat kirkolta.”

Mgaya sanoo olevansa huolissaan kirkosta eroamisista. ”kun tulokset ovat huonoja, häpeä ei ole Jumalan, vaan meidän.”

”Toivon, että kirkkoon tulisi yhä enemmän ihmisiä, eikä kukaan halua lähteä ulos.”

Uskonnollista toleranssia opetellaan

”Suomen Lähetysseuran kansainvälisen työn koulutuspäällikkö **Mari Pöntinen** sanoo sekä teologiansa että Jumala-ku-

vansa muotoutuneen uusiksi niinä vuosina, jotka hän vietti Afrikassa, Botswanassa.

Yhteisöllisyyden, huolenpidon ja rakkauden kokeminen etenkin niinä vuosina, jolloin perheellä sairauden tähden oli vaikeaa jäi syvälle mieleen. Heikkous ajoi yhä syvemmin Jumalan luokse.

”Elämme Jumalan alla. Kaikki riippuu Jumalasta.”

Noina vuosina Pöntisen Jumala –kuvaan tuli entistä enemmän myös äidillisiä piirteitä. ”Jumalan kasvat ovat läsnä kaikkialla. Hän ei odota, että poljemme pyhityspyörää. Saamme levätä ja rukoilla.”

”Länsimainen synty on se, että usko syö pään, mutta ei sydäntä.”

Vapautuksen teologia puhutteli. ”Ihmisoikeuksien kunnioitus on kirkon tehtävä, ydinkysymys.”

Pöntinen puhuu suomalaisesta identiteetistä, joka helposti menee rikki siitä, jos maahan päästetään vieraita kaukaa. ”Se kuuluu suomalaiseen kansanperinteeseen ja historiaan. Uskonnollinen toleranssi Suomessa on uusi asia, jota opetellaan.

Pöntinen toivoo, että Suomessa järjestettäisiin yhteisiä hartaushetkiä eri uskontojen kesken. Hän ei pelkää ottaa mukaan myös muslimeja.

”Suomessa usko on vankkaa ja vahvaa, mutta meillä ei ole totuttu puhumaan Jumalasta. Maahanmuuttajat pakottavat meidät dialogiin, avaamaan ovia.”

Suuntaaohjaava korjausliike

Dosentti **Risto A. Ahosen** mielestä kristinuskon vaiheet ovat sisältäneet niin monia sekaannuksen, koettelemusten ja paineen aikoja, että kirkon hajoamisen uhka on aina väikynyt mielessä.

”Kirkon suuri lahja on sen uudistumiskyky, joka vetää luopuneen ja har-

TIMO HARTIKAINEN



Pastorit **Mari Pöntinen ja Gerson Mgaya kohtasivat** viime viikolla Kuopion hiippakunnan sekä Itä-Suomen yliopiston järjestämässä kansainvälisessä seminaarissa Kuopiossa.

haanjoutuneen kirkon takaisin uskon alkulähteille.”

Kirkon elämään on Ahosen mukaan

KIRKON KULMILTA

Sourun poluilta kulttuurikierrokselle

Tänä syksynä 20. kerran vietettävien Euroopan rakennusperintöpäivien teemana on tänä vuonna kulttuurin reitit ja kulttuuripolut. Molemmat näkökulmat yhdistyvät hyvin Pohjois-Savon rautaruukkeissa. Ne olivat ennen osa elintärkeitä raudan reittejä; nyt osa historiallisesti ja kulttuurisesti merkittäviä kulttuuripolkua.

Maamme ensimmäisiin rautaruukkeihin kuuluvista Billnäsistä, Fiskarsista ja Mustiosta on tullut suosittuja kulttuurimatkailukohteita.

Järvimalmin hyödyntämiseen perustuvat Pohjois-Savon ruukit perustettiin pääosin 1800-luvulla aikana, jolloin vuorimalmin saanti Ruotsista väheni ja yhteydet Pietarin markkinoille avautuivat.

Näitä rautaisen Savon paikkakuntia ovat ainakin Juankoski, Jyrkkä, Palonurmi, Salahmi, Särneinen, Souru, Urimolahti ja Varkaus. Niistä useamman kuin yhden perustajia ja omistajia olivat Dahlströmit, Franzén, Tigerstedt, Wahl. Osa oli venäläisomistuksessa kuten Strömsdal (Juantehdas) ja Souru.

Parhaiten on säilynyt näistä vanhin, jo 1700-luvun puolivälissä perustettu Juantehtaan ruukki. Muista on jäljellä vain rakennus tai kaksi. Niitä on viime

KUOPION KULTTUURIHISTORIAALINEN MUSEO.



Sourun tehtaanjohtajan kauppaneuvos Isak Löfin asuinrakennus.

vuosina menestyksellisesti kunnostettu valtakunnallisina ja alueellisinakulttuuriympäristö- ja matkailuhankkeina.

Kuopiossa Sourun kymmenistä rakennuksista on jäänyt jäljelle masuunin piippu. Kuva on tehtaan johtajan asuinrakennuksesta, kun Souru oli kauppaneuvos Isak Löfin omistuksessa 1899–1908 ja sen johtajana toimi Nils Forelius.

Ruukki muodosti oman yhteisön omine terveystupineen ja kouluineen, joka Sourussakin aloitti toimintansa jo 1870.

Nyt Sourun ruukinalue on osa Syvänniemen kylän kulttuurikierrosta, jonka rungon muodostavat Syvänniemen rullatehtaan historiaan liittyvät kohteet.

Sen lisäksi kylältä lähtee laajempi Kuttajärven kierros. Uusin kulttuuripolku on Airakselasta Syvänniemelle polveileva Muinainen kirkkotie. Myös tähän 25 kilometrin pituiseen patikka- ja pyöräilyreittiin liittyy alueen historiaan perehtyneen Erkki Taarastin kokonainen tietopaketti.

HELENA RIEKKI

Yhteisöllisyyttä



sisäänrakennettu suuntaa ohjaava korjausliike, joka uudistaa kirkon.

Ahonen muistutti kristinuskon kasvavan voimakaimmin Afrikassa ja Aasiassa, erityisesti helluntailaisuuden, evankelikaalisuuden ja ns. riippumattomien kirkkojen piirissä. "Näiden yhteisöjen merkitys perustuu toimiviin pienyhteisöihin."

"Kristinuskon pirstoutuminen on tänään kirkon suurimpia uhkanäkymiä. Jo nyt on nähtävissä, että kris-

tinusko tulee osittain takaisin Eurooppaan kristittyjen afrikkalaisten, aasialaisten ja latinokristittyjen maahanmuuttajien mukana."

Euroopan nopeimmin kasvavat seurakunnat ovat tällä hetkellä afrikkalaisia.

LAHJA PYYKÖNEN

MITÄ MIELESSÄ?

Aamuvirkku leipäkuski

Kun käyt leipähyllyllä, voi olla, että kuopiolainen yrittäjä **Pertti Raatikainen** on kuskannut juuri kädessäsi olevan leipäpussin aamulla kauppaan. 33 vuotta Raatikainen on kuljettanut leipomotuotteita kouluille sekä isoille ja pienille marketeille. Työpäivä alkaa aamuviideltä.

Mitä kaupungilla näkyy aamuyöstä?

"Enimmäkseen kollegoja kuorma- ja pakettiautoineen. Tavara liikkuu kauppaan, että kaikki olisi valmiina ennen kuin asiakkaat tulevat. Ja tietysti hereillä ovat kaupan työntekijät ja koulun keittiöväki. Muutamia takseja näkyy ja eläinkunnasta kulkumatkalla ovat jänikset. Seitsemältä alkaa ensimmäinen ruuhka."

Onko vaikeaa herätä aikaisin?

"Rytmi sopii minulle hyvin. Olen aamuhihminen. Ja kun mahdollisimman aikaisin lähtee töihin, ottaa välillä pienet unet, niin on vielä päivä aikaa tehdä paljon muutakin."

Mikä tekee työssä iloiseksi?

"Mukavat asiakkaat. Heistä on tullut tuttuja ja kavereita, joita moikataan vapaallakin. Iloinen huomenentoivotus saa hyvälle mielelle. Kaikki kun loksahtaa paikalleen, kuten tänä aamuna

meni, niin homma sujuu leppoisasti. Ja jos jotain ongelmia tulee, on kaikkien kannalta parasta, että rehellisesti kertoo, mikä meni pieleen ja miten voidaan ongelma ratkaista."

Millaista leipää syödään?

"Eniten täkäläiset syövät ruis- ja rouheleipää ja riisipiirakoita. Ihmiset ostavat entistä enemmän terveellisempiä tuotteita, joissa on kuitua ja vähemmän suolaa. Vaihtoehtoja on tullut huimasti lisää."

Mitä itse haukkaat mieluiten?

"Ehdottomasti ruisleipää. Työpäivän jälkeen leipäpala ja juustoviipale päälle. Jos joskus haluan herkutella, niin sitten ostamme vaimon kanssa kahvipöytään viinerit."

HANNA KARKKONEN



Hammaslaboratorio DENTAL PARTS OY

- erikoishammas-
teknikon palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

Villirusu
Eko-kauneushoitola

Kaikki
kauneushoito-
palvelut!

Sky ekokosmetologi Kirsi Kaksonen
Kuninkaankatu 23, 70100 Kuopio,
puh. 040 685 9001
Avoinna: ti-pe 10-17, la 10-15,
ilt. sop.muk.

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Tervetuloa hermoratahierontaan!
Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA LAHJA- KORTIT!	KIPU-HOITO Aino Pusa	Haapaniemen- katu 25 A 30 puh. 0500-137 477
-----------------------------	--------------------------------	---

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ANSSI SOININEN**

	Ma, ti, to, pe Kuopio Hapelähteenkatu 41 Puh. (017) 462 1511	Ke klo 9-12 Siilinjärvi Kasurilantie 13 Palvelukeskus Akuliina
--	--	---

... ja hymysi huomataan

**Kuopion
Tila-Auto Oy**

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com **www.tila-auto.com**
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

Alina®
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

- Hoivapalvelut • Siivouspalvelut
- Kotisairaanhoidon palvelut

Palveluja kotiin jo vuodesta 1993
Gerttu Ky – Kuopion Hellähoito Oy – Kotihoito Saga Oy
Puh. 044 355 54 51 Maaherrankatu 15-19, 70100 Kuopio

Lupa auttaa.

Keräyslupa OKU 975A

Tule kerääjäksi tai lahjoita.
Soita 0600-122 20 (20 euroa + pvm)
FI0622191800068000
nälkäpäivä.fi

Punainen Risti

Antin Piha ja Kiinteistö Apu
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

- Pihalaatoitukset ja tukimuurit • Istutustyöt
- Nurmikonteko ja hoitotyöt • Aidat ja patiot
- Mökkitalkaripalvelut

ja muut erikseen sovittavat työt.
p. 050 575 3410

LÄHETYSNURKKA

Tällä palstalla lähetystyöntekijät kertovat välähdyksiä työstään.

Romukasoissa tsunamin jäljillä

Maanjäristyksestä ja sitä seuranneesta hyökyaallosta oli kulunut viisi kuukautta. Mitä lähemmäksi rannikkoa pääsimme, sitä autioimmaksi maisema kävi.

Jäljellä ei ollut oikeastaan kuin betonilaattoja, jotka joskus olivat olleet talojen perustukset. Siellä täällä oli romukasoja ja vääntyneitä pylviä.

Meitä oli noin 20 hengen ryhmä, joka ahersi päivän verran erään miehen puutarhassa ja kotona. Revimme rikkaviljaa juuripaakkuihin. Varoimme kuitenkin viemästä kallisarvoista multaa, joten keräsimme lapiolla vain pinnalla olevan mutakerroksen.

Talon sisällä osa ryhmäläisistämme keräsi lapiolla säkkeihin mutaa lattian alta. Eräs vapaaehtoinen kaatoi moottorisahalla joskus niin kauniit, mutta nyt niin kuolleen ruskeat pihakujan muodostamat sypressipuut.

Toisena päivänä olimme

hieman pidemmällä, aivan meren rannassa olevassa kalastajakylässä. Kylän 39 talosta viisitoista oli tuhoutunut lähes kokonaan aallon voimasta. Vain kahdesta rakennuksesta olivat jäljellä teräspalkit, jotka joskus olivat kannatelleet seiniä.

Toinen näistä rakennuksista oli ollut merilevätehdas, jonka yläkerassa omistaja asui perheensä kanssa.

Ryhmämme naiset raivasivat tämän rakennuksen sisätiloja kun taas me miehet lähdimme läntiseen metsäiseen puronuomaan keräämään tsunamin sinne heittämiä roskia.

Rinteiltä löytyi tynnyreitä, renkaita, verkkoja, vaatteita, leluja, kirjoja, papereita.

Lounastauolla tehtaan omistajan rouva kertoi, miten he kyllä odottivat tsunamiaallon tulevan, mutta hän ei millään kuvitellut sen iskevän kolmikerroksisen rakennuksen katolle asti.

Mitä me kaksi suomalaista miestä pysyimme tekemään näin suunnattoman tuhon jälkien siivoamisessa. Emme paljontaan.

Kahdenkymmenen hengen porukalla meni yhden puutarhan raivaamiseen yksi päivä ja toinen joenuoman siivoamiseen.

Työtä riittää vielä kuukausiksi. Mutta tämän kahden päivän aikana olimme osa isompaa kokonaisuutta, Osa eri puolilta Japania ja maailmaa tulleita ihmisiä, jotka haluavat auttaa hädänalaisia.

Me olimme osoittamassa lähimmäisenrakautta ja muistuttamassa katastrofialueen ihmisiä siitä, että he eivät ole yksin.

LAURI PALMU

ASAKO JA LAURI PALMU OVAT MÄNNISTÖN SEURAKUNNAN LÄHETTEINÄ JAPANISSA. HEILLÄ ON KOLME LASTA: BENJAMIN, HELEN JA AIMI.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Rukousillat Petosella

Rukous sävyttää syksyä Petosen seurakuntatalolla:

- + **Raamattuilla ja esirukouspalvelu** torstaina 15.9. klo 18.30, aiheena ylistys, 29.9. kuunteleva rukous, Raili Tiihonen. Illat jatkuvat loka- ja marraskuussa.
- + Lauantaina 17.9. klo 10-13 **ylityspäivä**, vetäjänä Kristiina Tanhua-Laiho Kansan Raamattuseurasta. Anni Tanninen.
- + Sunnuntaina 18.9. klo 16 **rukousmessu**.
- + **Rukouskoulutusta** perjantaina ja lauantaina 23.-24.9. alkaen klo 18. Koulutta- ja Graham Powell.
- + **Aamurukous** maanantaina klo 7.
- + **Raamattu- ja rukouspiiri** tiistaina klo 18.30, Matti ja Marita Turunen.
- + **Rukouspiiri** keskiviikkona klo 18.30
- + **Raamattuilla ja esirukouspalvelu** torstaina klo 18 (parittomilla viikoilla)



Tenorissimo konsertoi

- + **Tenorissimo konsertoi** Alavan kirkossa sunnuntaina 18.9. klo 18. Reijo Ikonen, Pekka Itkonen, Matti Pesonen, Jussi Makkonen, sello Ulla-Stina Uusitalo-Ikonen, harppu. Ohjelma 10 euroa.

Kuva eheyttäjänä

- + **Omakuva –eheyttävän valokuvauksen kurssi** järjestetään Karttulassa Syväniemen pappilassa lauantaina 17.9. klo 13-18. Valokuvaaja Pirjo Sipilä ohjaa. Työskennellään pareittain digikameroilla. Mukaan muutama tärkeä kuva itseltä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut puh. 09 1351 268 tai nina-hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi tai maarit.kirkinen@ekl.fi.

Perheen pyhäpäivä Puijon kirkossa

- + **Perheen pyhäpäivää** vietetään Puijon kirkossa sunnuntaina 18.9. klo 16. Kirkkohetken ja mehujen jälkeen askarrellaan Rakkauden helmi -ranneke, jonka voi viedä lähimmäisen sunnuntain tulla-aisena lahjaksi läheiselle.

Siioninvirsiseuroja

- + Säyneisen seurakuntatalolla su 18.9. klo 10 messun jälkeen.
- + Puijon kirkossa sunnuntaina 25.9. klo 18. Piio Lappalainen, Pekka Niemieni ja Olli Viitaniemi.
- + Riistaveden kirkolla, takkahuoneessa

maanantaina 26.9. klo 19

Hengellinen kumppanuus

Mitä on hengellinen matkakumppanuus? Miten ryhmä toimii? Miten siihen voi liittyä? Tule iltapäiväkahville Keskuseurakuntatalolle Suokatu 22 D sunnuntaina 18.9.2 klo 16-18. Hiippakuntasihteeri, hengellisen matkakumppanuuskurssien kouluttaja Sirpa Juola ja retiriittiohjaaja Sisko Laitinen.

Toivevirsiä Valoharjulla

Runoja ja virsiä Valoharjulla nuorisoseurantalolla sunnuntaina 18.9. klo 18. Esko Konttinen ja Richard Nicholls. Tietoa Vehmasmäen kappelin tukiyhdistys ry:n toiminnasta.

Jazz soi messussa Tuomiokirkossa

- + **Messu soikoon jatkuu jazzin sävyttämänä** Tuomiokirkossa sunnuntaina 18.9. klo 10. Lauluyhtye Kalla laulaa, Rauno Tikkanen soittaa klarinettia.
- + Sunnuntaina 25.9. klo 10 **messussa soi virren liturgian rikkaus**. Tuomiokirkon kammarikuoro ja Psalmikuoro laulavat. Kanttori Anu Pulkkinen siunataa virkaan.



Älä pelkää

Nuorisotapahtuma Älä pelkää Savon ammatti- ja aikuisopistolla, Amiskalla, Presidentinkatu 3, lauantaina 24.9. alkaen klo 13. Ohjelmassa toimintaa, gospelmusiikkia, HB, Punainen lanka, Popo Salami, puheenvuoroja Jussi Miettinen, Panu Partanen. www.alapelkaa.net.

Raamattu tutuksi

Luentosarja jatkuu Puijon seurakuntakeskuksessa. Maanantaina 19.9. klo 19 vuorossa galatalaiskirjeen toinen luku, pastori Heikki Hyvärinen. Kolmas luku maanantaina 26.9. klo 19, Jaana Marjanen.



Jari Muta viettää läksiäisiä Kaavin kirkossa sunnuntaina 18.9. klo 18. Konsertin tuotto menee Kirkon Ulkomaanavulle nälänhädän uhrien auttamiseen.

Läksiäiskonsertti Kaavin kirkossa

Pastori Jari Muta viettää lähtöjuhlaa Kaavin kirkossa sunnuntaina 18.9. klo 18. Konsertissa esiintyvät Katrin Aniko, Talvikki Anttila-Pekonen, Sanna-Mari Muta, Taru Parviainen, Jari Muta sekä soitin- ja lauluryhmä. Ohjelma 5 euroa. Tuotto Kirkon Ulkomaanavulle Somalian nälänhädän uhrien auttamiseen.



Petosen seurakuntatalossa pidetään aamurukous maanantaisin klo 7. Myös raamattuillat keskittyvät rukoukseen.



Kirsti Kirjavainen työmatkalla nepalimiesten kanssa. Illalliseksi tarkoitettu kukko matkaa työtoverin sylissä. Se jaettiin 15 ihmisen kanssa iltanuotiolla.

Kyläteitä helvetistä kohti taivasta

”Kymmenen vuoden sota-ajan antaisin pois. En muuta.”

Kaikki tasattiin, ananas tai kakupala, niin että jokaiselle riitti. Köyhyys opetti jakamaan 1950-luvun Suomessa. Se jäi vilppulalaistytön takaraivoon. ”Siksi se on niin tuttua”, sanoo diakonissa ja kätilö **Kirsti Kirjavainen**.

Tasaamisen korkeakoulua lähetystyöntekijä on käynyt Nepalissa terveydenhuoltotyössä, nais- ja kyläprojekteissa sekä vammaistyössä.

”Tasaaminen on antamista ja vastaanottamista. Rikas antaa monesti ylimääräisestään ja kysyy hyötyä. Köyhä antaa sitä, mitä hänellä on. Tasaaminen nousee kiitollisuudesta.”

Köyhä hinduvaltio on ollut yli 35 vuoden ajan Kirjavaisen toinen koti, josta ei ole ehtinyt haikailla Suomeen, tyhjänpäiväisiltä kuulostavien kirkollisten kiistojen pariin. ”Kristuksen seuraajalle paikalla ei ole hirveän suurta merkitystä.”

Nollasta aloittaminen on tullut tutuksi, kuten silloin kun ensimmäiseen kyläkokoukseen Mugussa tallusti vain kapinen koiria.

Kun mielessä on käynyt ajatus paluusta Suomeen, tielle on tullut este: uusi työsarja,

maanjärjestys tai monarkian päättänyt nissällisö.

”Sodan aikana mentiin piiloon maolaisia. Minut otettiin ystäväksi, mikä oli todellista lähimmäisenrakkautta. Se tuntui tärkeämmältä kuin mikään asema tai raha.”

Kummityö ja koulutus ovat kestävää kehitystä

”Minusta on tullut aasialainen. Ajattelen, että kaikki vaikuttaa kaikkeen”, Kirjavainen sanoo.

Epäoikeudenmukaisuuteen lähetystyöntekijä ei koskaan totu.

”Ei saa tottua. Tai vaipua toivottomuuteen, vaikka vihaakin tuntee. Taistelun paremman elämän puolesta pitää muuttua poliittiseksi. Kärsimystä voi vähentää ja enaltaehkäistä.”

Paikallinen taito ja viisaus, vastuu ja velvollisuus kulkevat käsi kädessä kehitystyössä.

Työ on yhden auttamista, kun odottava äiti onnistuu pääsemään helikopterilla keisarinleikkaukseen. Toisena päivänä koolla on 3000 naista. Puhutaan perhesuunnittelusta ja lukutaidosta.

”Jos haluaa vaikuttaa, tulee olla aikaa. Silloin näkee muutoksen. Imeväiskuolleisuus vähenee, ihmisten elinikä nousee. Rauhan työ viriää.”

Kummiryhmät ovat kasvaneet sadoilla ihmisillä, jotka tukevat muun muassa vammaisia ja alakastiin kuuluvia opiskelijoita. Te-

kojäsien tai silmäleikkaus tuo merkityksen nuoren elämään.

”Kummityö ja koulutus on parasta kestävä kehitystä.”

Usko ilman tekoja on kuollutta

Hienoimmat teot eivät auta Jumalan edessä, mutta usko ilman tekoja on kuollut.

Sen Nepal on opettanut Kirsti Kirjavaiselle.

Uskonto ei ole tabu, toivosta ja Jumalasta tulee usein puhe. Mutta käännyttäminen on kielletty.

Seurakunnissa tehdään perhetyötä, opetetaan raamattua, pidetään pyhäkoulua ja rukoillaan.

Kuukauden kuluttua Kirjavainen ryhtyy luovuttamaan työtään Nepalissa uusille lähetystyöntekijöille ja kansallisille kumppaneille.

Mielessään muuan palaute: Ennen tämä kylä oli helvetti, nyt se on taivas.

LEA LAPPALAINEN

Kirsti Kirjavainen tavattavissa Kuopion torilla tasauspäivän lähetystapahtumassa lauantaina 24. syyskuuta kello 10-14.

Opastettu katujuna-ajelu lähtee torin kulkemalta klo 11.25. Kuuden euron maksu lähetystyölle.

Kirsti Kirjavainen saarnaa sunnuntaina 25. syyskuuta Tuomasmessussa Alavan kirkossa kello 18.

SYYSVINKIT

- ✚ **Korttelimuseo** (Kirkkok. 22): Elämää Linnanpellolla -valokuvanäyttely 10.9.2011–8.1.2012 ti-pe klo 10–15, la-su klo 10–16.
- ✚ **Galleria LAB** (Mylly, Minna Canthin k. 4 A): LOVE360, Yhteisötaidehankkeen taidetta 2.–23.9. ma-pe klo 10–17.
- ✚ **Pääkirjaston ala-aula:** Eeva Tervosen akvarellimaalauksia ja Juhani Aho -kirjanäyttely kirjahallissa 5.–17.9.
- ✚ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Jaana Partanen Mielen alkeimaa – Harry Potter Layer 9.9.–16.10.
- ✚ **Barson kellari:** Kuopion taivaan alla, Sirpa Kähkösen Kuopio-sarjaan liittyviä kuvia 18.9. asti.
- ✚ **Kuopion Muotoiluakatemia, Kellari-galleria** (Piispank.8): Major Arcana 1.–21.9. ma-pe klo 8–16.
- ✚ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Akvarelleja, Leo Kosonen 18.9. asti ke-to 11–18, pe, la, su 11–16.
- ✚ **Galleria 12** (Minna Canthin k. 15): Pirjo Mönttinen – Kuvia sinusta ja Anni Kuula – Vierailija 6.–25.9.
- ✚ **Galleria Tila33** (Suok.33) Riitta Helén-Vuoti: Muutoksia, öljyvärimaalauksia, 31.8.–25.9. ke 15–18, pe-su 12–16.
- ✚ **Kuopion taidemuseo:** Tuttuja ja outoja lintuja 2.10. asti; Matti Karppasen lintumaalauksia 27.5.–6.11.
- ✚ **Kuopion museossa** Suomen Nukketaitelijat ry:n näyttely Nukkemaailma – lavatanssin ja joulusaunan tarina kertoo eletystä elämästä nukkejen kautta 15.6.–23.10.
- ✚ **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan. Itä-Suomen maiseman kehitys maapallon alkuajoilta nykypäivään, yhdessä 125-vuotiaan Geologian tutkimuskeskuksen kanssa 8.1.2012 asti.
- ✚ **Kuopion kulttuurihistoriallinen museo:** Jääkärintie tie – Herman Huotarin tarina -näyttely 15.1.2012 saakka.
- ✚ **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä. Leluja ja Victor Barsokevitšin lapsikuvia 29.1.2012 saakka.
- ✚ **Musiikkikeskus:** Indiana Jones & Kadonneen musiikin metsästäjät 16.9. klo 19 Seikkailukonsertti ja Oheisohjelmaa klo 18–19 Valohalli ja lämpiöt.
- ✚ **Jazzklubi:** Defekt 23.9. klo 21.
- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri, suuri näyttämö:** Fedja-setä, kissa ja koiria 15.9. klo; 22.9. klo 10 ja 13.
- ✚ **Studio:** Tarpeettomia ihmisiä 15.9. klo 12.15; 22.9. klo 19.15
- ✚ **Suuri näyttämö:** Katrina-musikaali 16.9. klo 19; 17.9. klo 14; 21. ja 23. klo 19; 24.9. klo 14; 28.9. klo19.
- ✚ **Suuri näyttämö:** Papin perhe 17. ja 24.9. klo 19.
- ✚ **Studio Neiti, samppanjaa!** 17. ja 24.9. klo 19.15.
- ✚ **Muotoiluakatemia auditorio** (Piispank.8) 21.9. klo 18 Jouko Halmekosken luento, liittyy Viimeinen savotta -elokuvaan (vapaa pääsy).
- ✚ **Kuvakukossa Kuopion Vilimit** 22.–25.9. Hopeatähti: Viimeinen savotta 22.9. klo 13.
- ✚ **Kaupungintalo,** dosentti, Helvi Heinonen-Tanski: Vieraslajit Suomen luonnossa 29.9. klo 13–14.30. Maksull. 20 e./syyskausi.



Hopeatähdessä Kuvakukossa torstaina 22.9. klo 13 Kalle Päätalon tekstiin perustuva Viimeinen savotta. Pääosissa Olavi Ahonen (vas.) Jyrki Kovaleff.

*Kiitos
muistamisesta!*

Eila Paananen

*Kodin
Helga*

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

www.orden.fi

Tietokoneapu
040 5844 045



• opastus
• tietoturva

Kotitalousvähennys 60%

**Jalkahoitoja
kotikäynteinä**
Mirja Pyykkö
p. 040 735 7203

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen

www.kamaan.fi
044-3281000



• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Hautajaisohjelmat, kutsu- ja
kiitoskortit, ajanvaraus- ja
käyntikortit. Laskut, kuitit
ja lomakkeet (itsejälj.)
Leimasimet ja kirjekuori-
painatus. Mainoskynät!

Aseman SuN-Markkinointi T:mi
☎ **040 - 5415 290**
paipal6018@gmail.com



**Sielunhoito-
terapia**
**SYDÄN-
JUURI**

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi



Kirkossamme vietetään Pyhä-
teemavuosia 2010 – 2012.
Kirkkopalvelut-Kotimaa-
yhtiöt tarjoaa teemaa tukevia
tuotteita, palveluja ja toimintoja
Pyhä puhuu –sinetin alla.

Tutustu ja tutki tuotteet
www.pyhapuhuu.fi

**TILAA RUUAT
HELPOSTI KOTIISI!**

Puh. 050 466 9989



www.kotiinkuljetus.palvelee.fi

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060

Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
• ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT



Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Välitämme.

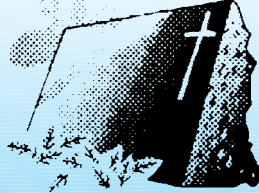
Ilmoitusmarkkinointi

Vappu Kuusiniemi
(014) 619 824
040 486 6726

vappu kuusiniemi
@kotimaa.fi



HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset



**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

SADEVESIKOURUT

- tikkaat - kattosillat
- lumiesteet - piipunhatut

Max-team.fi, Katekuja 4, Vuorela
Marko Mäki-Turja p. 0400 545 893
ps. varmista paikallaolo



ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO

**Haluatteko osallistua
D-vitamiinitutkimukseen?**

Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella alkaa tutkimus,
jossa selvitetään D-vitamiinilisän vaikutusta sokeriaineen-
vaihduun.

Saatatte soveltua tutkimukseen mikäli:

- Olette vähintään 60 vuotta täyttänyt mies
- Vyötärön ympäryksenne on yli 94 cm
- Ette sairasta diabetesta, mutta Teillä on mahdollisesti mitattu koholla olevia verensokeriarvoja
- Ette käytä D-vitamiinivalmistetta tai käytätte enintään 20 µg/vrk
- Ette käytä lääkärin määräämää Primaspania

Tutkimus kestää syksystä 2011 kevääseen 2012 ja siihen kuu-
luu seulontakäyntien lisäksi 6–7 käyntiä Itä-Suomen yliopiston
kansanterveystieteen ja klinisen ravitsemustieteen yksikössä
Kuopiossa. Tutkittavat saavat tietoa mm. luuston ja kehon
koostumuksesta, veren sokeriarvoista ja D-vitamiinista.

Vastaavana tutkijana toimii
ma. professori, lääkäri Tomi-Pekka Tuomainen.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot arkisin klo 9–15 tutkimushoitajilta:
040 355 2975, 040 355 2959 tai 040 355 2983,
sähköpostitse: d-vitamiini@uef.fi tai
internetistä www.uef.fi/d-vitamiini

**Kaikkea maan ja
taivaan väliltä.**

 kotimaakauppa.fi

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13

Kodin Kukkapaalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkapaalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800
• MA-PE 9-19, LA-SU 9-15 • www.atcosmos.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky

Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655
• MA-PE 9-17, LA 9-15, SU SULJETTU • www.floretta.fi

Kukka-Lunaria Oy

Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
• MA-PE 9-18, LA 9-15, SU 10-15



Sinua kutsutaan

**Seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssille
Pyhän Johanneksen kirkolle, Kellolahdentie 8
28.-30.10.2011**

LÄHIMMÄISPALVELU ON

- ihmisten taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua
- osallistumista seurakunnan toimintaan

KOULUTUS ANTAA VALMIUKSIA

- ihmisen kohtaamiseen
- vaikeassa elämäntilanteessa olevan tukemiseen
- oman henkisen ja hengellisen kasvun kehittämiseen
- mahdollisuuden toimia lähimmäispalvelussa
- mahdollisuuden jatkokoulutukseen, työhönjaukseen ja virkistykseen

Ilmoittautuminen kurssille 7.10. mennessä

Katri Kunnakselle p. 040 484 8464.

Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan.

Lisätietoja antavat diakoniatyöntekijät

Mari Mertanen puh. 040 484 8406, Raili Lehtoviita puh. 040 484 8438
ja Varpu Ylhäinen puh. 040 484 8255.



**KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT**

www.kuopionseurakunnat.fi



Onko meistä tullut toisten kärsimyksen mykkinä mediatodistajina ja passiivisina seuraajina pahoja samarialaisia?

Paha samarialainen mestaroi yläviistosta

Kimmo Saares teki eläinkokeita hyönteisillä ja ajatusleikkejä samarialaisilla.

Kimmo Saareksella on ihana ja pitkämielinen vaimo. Mutta joskus tämäkään ei pysy perässä vilkkaassa ajatuksenjuoksussa. "Vaimoni mielestä olin vinksautanut, kun kerroin pohtivani pahan samarialaisen ja hämähäkin suhdetta", Vantaalla Korson seurakunnassa työskentelevä diakoniapap-pi tunnustaa.

Tätä on pakko hieman selittää niille, jotka luulivat samarialaisia lähinnä laupiaiksi.

Saares muistaa, miten ylioppilaskokeissa muutama vuosi sitten lapsukaiset saivat eteensä visaisen pulman. Heidän piti poh-tia filosofiselta kannalta "pahan samarialaisen" ongelmaa.

Pahalla samarialaisella tarkoitettiin ihmistä, joka voi tehdä hyvän teon, mutta ei tee sitä. Esimerkiksi ei pelasta hukku-misvaarassa olevaa lasta saati laitapuolen kulkijaa, vaikka voisi sen tehdä ilman että edes asettaa itseään suureen vaaraan.

Ylioppilaskokelaat pohtivat, onko myös teon tekemättä jättäminen teko. Siinä tapauksessahan paha samarialainen saattaisi olla moraalisesti yhtä tuomittava kuin se ihminen, ilmeisesti liki pitäen psykopaatti, joka painaa tahallaan lapsen pään veden alle.

"Ja sitten se hämähäkki. Olen joskus yrittänyt hämätä hämähäkkiä puhaltamalla sen verkkoon, tai koskemalla verkkoa varovasti kepillä. Mutta hämähäkki ei mene muiden lankoihin, vaan pysyy piilossa. Sen vaistot kertovat, ettei kyseessä ole oikea saalis."

Kurjuus ei enää mahdu tajuntaan

Kimmo Saares on diakonialan töidensä lisäksi työskennellyt toimittajana radiossa, televisiossa ja lehdissä. Parhaillaan Ylen TV:ssä pyörii hänen toimittamansa keskusteluohjelma Aamusydämellä.

Mediamiehen mielestä nykyihmiselle on käynyt kuin edellisen esimerkin hämähäkillä. Me elämme keskellä tiedon ja viihteen tulvaa, joka ei tahdo millään mahtua oman tajuntamme sisään. Koko maailman kurjuus vyöryy päälle mediassa.

"Saamme suoraa kuvaa kuolemasta ja kärsimyksestä joka päivä. Kärsivä lähimmäinen ei ole enää ainoastaan polun varren loukkaantunut, vaan myös väkivallan lihamyllyyn joutunut irakilainen, tulvan alle jäänyt pakistanilainen, maanjäristyksesä kaiken menettänyt haitilainen, ugandalainen HIV-potilas vailla lääkkeitä tai koditon lapsi, joka tekee kuolemaa silmät täynnä karpäsiä."

"Samalla kun olemme Suomenkin kaupungeissa yhä lähempänä toisiamme, ohi-tamme nopeasti aseman huumeidenkäyttäjät, naapurin yksinäisen mummon, itseksään puhuvan harhailijan ja sen ostoskeskuksen rapuilla notkuvan alaikäisen, joka oluen rohkaisemana suoltaa suustaan ulkosynnyttimiä", Kimmo Saares huomauttaa.

Selityksiä laiskuuteen kyllä löytyy

Selityksiä pahan samarialaisen välinpitämättömyyteen kyllä löytyy. Meillä on mukavuudenhalumme, kiireemme ja itsekkyytemme, Kimmo Saares muistuttaa.

"Vai onko vaatimus toimia kuin kelpo

samarialainen itse asiassa mahdollon? Ehkä meillä ei ole keinoja kohdata tai edes ymmärtää kaikkea kärsimystä maailman mit-takaavassa, eikä keinoja ojentaa kättä tiiviissä kaupunkiyhteisössä? Lähimmäisiä on yksinkertaisesti liikaa ja meillä on aikaa liian vähän?"

Tai entä jos kärsimys johtuukin rodullisista tekijöistä, niin eihän sille sitten mitään voi? Tärkeää on tällöin tehdä ero "meidän" ja "niiden" välille.

Kolmas suosittu tapa on selittää, ettei meidän tarvitse välittää niistä, jotka ovat "omasta syystä" avun tarpeessa.

"Näin saadaan näppärästi siivottua muutenkin epämiellyttävät päihteiden käyttäjät pois lähimmäisten luettelosta. Saatetaan myös sanoa, että pitää auttaa ainoastaan niitä, jotka lupaavat muuttaa elämänsä eli tallata meidän osoittamaamme tietä."

Yli "meidän" ja "niiden" rajaviivan

Lähimmäiseksi tuleminen on haavoittuneen auttamista, mutta myös määrätietoista puuttumista hädän ja kärsimyksen syihin, Kimmo Saares tähdentää.

"Että maailma olisi parempi paikka, että useammalla meistä olisi mahdollisuus elää hyvää elämää, niin Haitissa, Darfurissa, Kauniaisissa kuin Bagdadissakin."

Yleispätevää vastausta siihen, mitä minun tulee tehdä ollakseni lähimmäinen, ei ole olemassa.

"Ainakin se merkitsee astumista epävarmuuteen ja itsensä likoon laittamista: meidän ja niiden rajaviivan ylittämistä – yläpuolelle asettumisen ja mestaroinnin lopettamista."

Siihen, mikä on jonkun toisen ih-

”Tiedämme liikaa toisten kärsimyksestä ja meillä on mahdollisuuksia auttaa, mutta puuttuu halua helpottaa toisten elämää.”

misen tapa tulla lähimmäiseksi toiselle juuri tänään, Saareksella ei ole vastausta.

"Yhden asian kuitenkin tiedän: liian kii-reisen on mahdotonta olla lähimmäinen."



"Juhla oli raikas. Tunsin olevani tervetullut", kirkkoherra Aulikki Mäkinen sanoo. Matti Jantunen ja Ella Huikari avustivat virkaanasettamisessa.

Neljä kertaa tahdon

Hyvä olo ja tiukka paikka. Virkaanasettaminen oli sekä juhlaa että suostumista.

Neljä kysymystä ja neljä kertaa tahdon. "Ne ovat suu-rempia lupauksia, mitä nuorena pappina ymmärsin. Annan oman työni kirkon palvelukseen. Olen ottanut kutsun sinne, minne en ehkä alun perin halunnut. Olen suostunut olemaan toisten käytettävissä."

Tahdotko pysyä lujana kirkon uskossa? Tahdotko hoitaa virkaa oikein ja uskollisesti? Tahdotko pitää huolta, että evankeliumia hoidetaan puhtaasti ja edistää kaikkea, mikä rakentaa seurakuntaa? Tahdotko elää niin, että olet esikuvana seurakunnalle?

"Tämä tarkoittaa, etteivät oma tahto ja vapaus ole kaiken mita", Männistön seurakunnan kirkkoherra, teologian tohtori **Aulikki Mäkinen** sanoo. "Omat intohimot ovat tärkeitä, mutta aika ei riitä kaikkeen." "En voi itse päättää, vaan minun on suostuttava toimimaan tässä virassa, ja olla kuuliainen tälle seurakunnalle sekä sen tarpeille."

Sana koskettaa ja kohtaa ihmisen

Männistön seurakunnan ensi vuoden talousarvioon laatiminen pitää kirkkoherran kiireisenä. Talouden liikkumavaraa kiristytynä aikoina on vähän.

Mutta sittenkään mikään tekninen ei ole kiperin paikka seurakunnan johtamisessa. Se vaikein ja vaativin on olla hengellisenä johtajana.

"Näyttää, että Kristuksen kirkko on avara, sanoittaa kristinuskon perussanoma ymmärrettävästi."

"Miten pidämme Raamattua esillä, puhumme niin, että jotain ihmisessä liikahdaa. Miten puhumme niin, että sana kohtaa ihmisen elämän, koskettaa jotain kohtaa hänessä. Evankeliumin tarkoitus on pitää liikkeellä, kulkea rohkeasti eteenpäin."

"Uskonnollisen kielen luonne on hankala, ellei siinä ole sisällä."

Mäkinen toivoo kirkon työntekijöiden esiintyvän rohkeammin myös mediassa. "Arastellaan liikaa sitä, kuka antaa lausuntoja. Julkisuutta kartellaan, sanoja rajoitetaan, koska pelätään, että sanomme jotain väärää."

Pakka sekosi lopullisesti sosiaalisen median myötä.

"Siellä ei kysytä enää auktoriteetteja, vaan yleinen pappeus saa sille kuuluvan arvon."

Haarniskat estävät kohtaamisen

Pyhän Johanneksen kirkon keskikäytävää tuleva virkaanasetettava on kirkollisesti vaateetettu. Oman puvun päällä on valkea alba, vertauskuvana siitä, että kutsujan armo peittää kutsutun viat ja synnit.

Alban päällä pappi kantaa stola, ikeen vertauskuvaa. Se on kuin juhdan niskaan asetettu valjastus- tai vetolaite, papin ja Kristuksen ies yhtä aikaa, raskas ja kevyt.

Päällimmäisenä on kasukka, messupuku, alun perin antiikin matkavaate.

Raamatun kertomuksessa nuori poika-

nen, Daavid sai kannettavakseen pronssikypärän ja haarniskan, mutta riisui sen ja lähti pelastamaan Israelia sellaisena kuin oli.

"En voi mennä vanhan rovestin pu-kuun", 44 -vuotias kirkkoherra naurahtaa. "Teen työtä niillä avuilla ja kyvyillä, jotka minulle ovat luontevia." Ulkoapäin tarjottuja haarniskoita hän on joutunut miettimään.

"Jos lankeamme haarniskan tuomaan ansaan sekä minulle että myös kirkollemme käy huonosti. Haarniska päällä jäykistymme. Ajatuksemme, olemuksemme ja lahjamme eivät pääse näkyviin. Emme enää ole aitoja ja todellisia, vaan jäykkiä ja kankeita, totisia ja turhan tärkeitä."

"Puemmeko haarniskan vain muodon vuoksi, turvallisuuden tähden tai siksi, että niin on ollut tapana."

Seurakunnan luonteeseen kuuluu yhteen tuleminen

Kuulostaa siltä, ettei uusi kirkkoherra pidä kirkon työntekijöille syötetystä jalkauttamisen vaatimuksesta. Seurakunta ei hänen mielestään tule arkeen siten, että panta-kauluksinen pappi kulkee turuilla ja toreilla.

"Sellainen on päälle liimattua toimintaa. Ihmisiä kohdataan siellä, missä luonnollisesti olemme."

Myös kokoava toiminta on Mäkisen mielestä yhä edelleen tärkeä osa kirkon tehtävää. Piireistä ei pidä luopua. Ilta on seurakunnan työntekijän työaikaa.

"Seurakunta on yhteisö, joka kokooa messuun, keskustelemaan, olemaan ja tekemään. Yhteisön luonteeseen kuuluu yhteen tuleminen. Uskollisten seurakuntalaisten joukolla on arvokas tehtävä."

"Heidän lisäkseen kaipaen keski-ikäis-

ten visioita siitä, miten he haluavat rakentaa kirkkoa."

Kun Mäkinen seitsemän vuotta sitten palasi Saksasta Suomeen, sopeutumista oli. "Olen tottunut, eikä paratiisia ei ole missään."

Mieluummin Mäkinen listaa plussia kuin etsii kirkosta haukuttavaa.

"Hyvin erilaiset ihmiset ovat kirkkoon tervetulleita. Riittää se, että Kristus yhdistää."

"Meillä on suuri ja korkeasti koulutettu työntekijäjoukko. Kirkko tarjoaa mielekäs-tä tekemistä. Vaikeissa elämäntilanteissa on mahdollisuus etsiä suuntaa. On ihmisiä, jotka kuuntelevat ja tarjoavat ammatitaitoista apua."

Feministiteologia tarttui Saksasta

Mäkisen juuret nousevat maanviljelijäkodista Tarvasjoelta.

Seurakunta ja evankelinen kirkollisuus olivat osa elämää, isä vaikuttajana sekä seurakunnassa että kunnassa.

Ranskalainen Taizé -yhteisö sekä koulun uskonnonopettaja olivat parhaimmat tuupparit teologiseen tiedekuntaan. Aulikkista tuli pappi niin kuin oma tati oli enustanut.

"Hurahdin teologiaan."

Väitöskirjansa Mäkinen teki Saksassa, jossa vaikutuksen tekivät sekä keskustelut että uudenlainen feministiteologinen tapa tulkita Raamattua.

"Löysin juuret teologiaan ja rukouksen kieleen, joista ammennan edelleen. Löysin uskallusta ja rohkeutta ajatella itsenäisesti. Löysin yhteyttä ja iloa."

LAHJA PYYKÖNEN

”Kohtaamme ihmisiä siellä, missä luonnollisesti olemme.

KUVATIMO HARTIKAINEN



"Seurakuntaan on ollut helppoa tulla. Täällä voi auttaa, toimia vapaaehtoisena. Seurakunnassa saa palautetta ja se on avartanut minua. Olen iloinen siitä, että naiset ja miehet ovat pappeina. Saarnoissa naiset antavat enemmän uusia näkökulmia. Ehkä papit voisivat olla enemmän toreilla. Se voisi antaa joillekin alkusysäyksen tulla mukaan."

OKE VAINIKAINEN



"Seurakunta on kehittynyt avoimempaan suuntaan. Käyn joka pyhä kirkossa, mutta myös kansanlaulukirkot ja pihaseurat ovat tuntuneet hyviltä. En pidä siitä, että papit menevät kapakoihin tai jumalanpalvelukseen tuodaan balettia. Hyväntekeväisyysjuttuihin papit voisivat mennä mukaan, ja tulla istumaan kirkkokahville seurakuntalaisten pöytiin."

ANNA-LIISA ULMANEN



"Tällä seurakunnalla on notkeutta tarkistaa suuntaa. Jatkuvasti on etsittävä kieltä, jolla hengellisyys ilmaistaan elävästi. Kirkko on toivon merkinä sekä yksilölle että yhteiskunnalle. Kirkko on myös yhteisö, jossa pidetään yllä keskustelua olemassaoloamme koskevista syvistä kysymyksistä: kutsumuksesta, syllisyydestä, seksuaalisuudesta ja kuolemasta."

SALLA TYRVÄINEN

Kalasymboli on syvä uskontunnustus

Kala oli pääosassa viime viikonvaihteessa Kuopiossa. Kristityillä se on ollut aina.

Moni kantaa kaulassaan ristiä hiljaisena uskontunnustuksena. Ensimmäisten vuosien aikana kalariipus ajoi saman asian.

Näin on päätelty katakombeista löytyneistä metallisista kaloista, joissa oli pieni reikä nauhaa varten. Ilmeisesti kastetuille annettiin kalariipus merkiksi heidän uudesta asemastaan seurakuntalaisena.

Kala sopi erittäin hyvin tähän tehtävään sen suuren symboliarvon vuoksi. Jeesuksen kutsusana: ”Seuratkaa minua, niin minä teen teistä ihmisten kalastajia”, ohjasi ajattelemaan, että kaikki kristityt ovat kaloja, Jumalan haaviin pelastettuja ihmisiä.

Seurakunta on siis eräänlainen kalaparvi. Evankeliumeissa kerrotaan yllättävän monta kertaa ihmeellisistä kalansaaliista, jotka johtuivat siitä, että kalastettiin Jeesuksen käskyn ja ohjeen mukaan. Tästä syntyi kalansaalisaihe. Kalakorit, kalaverkot, kalakasat ja veneet täynnä kaloja kertoivat kirkon voittoa työstä.

Myös Kuopion seurakuntien logossa on kalatunnus.

Kahdesta kalasta riitti kaikille

Ehtoolliseenkin voitiin viitata kalan avulla, koska eräs varhainen ehtoollisen esikuva, Jeesuksen leipäihme, sisälsi myös kala-aterian. Pojan viidestä leivästä ja kahdesta kalasta riitti kaikille.

Edelleen ehtoolliskuvastoon sijoitetaan mielellään leivän ja kalan kuvia. Kalat voivat viitata myös Kristus-leipää syöviin kristit-



Syksyinen kalaryssäys Kuopion satamatorilla on jo monivuotinen perinne.

tyihin. Näin vertauskuvaan saadaan ehtoollisteologinen viesti. Leipähän ei ole kaloille mitään normaalia ruokaa, niin kuin ei ehtoollisleipäkään ole tavallista leipää, vaan ylimaallista kuolemattomuuden lääketä.

Kalasta tuli myös eskatologinen, maailmanloppuun viittaava symboli. Nooan aikana vedenpaisumuksen tuho ei kohdannut kaloja. Samalla tavalla kristittyjen ylle ei lausuta kadotustuomiota tuomiopäivänä.

Kala on siis pelastuksen merkki.

Kristuksen ja Paholaisen kuva

Kristuksen esikuvaksikin kala sopi erään kielellisen yhteensattuman tähden. Kun sanat Jeesus Kristus Jumalan Poika, Pelastaja kirjoit-

tetaan kreikaksi, alkukirjaimista muodostuu kalaa tarkoittava sana ikhthys (Ieesous Khristos Theou Yios Sooteer).

Näin kalasympolin avulla voitiin lausua melko syvällinen kristologinen tunnustus. Ihmisen nimi Jeesus kertoo sen, että hän on ihmisen kuten mekin. Arvonimi Jumalan Poika taas viittaa hänen jumalalliseen olemukseen.

Tämän ihmisyyden ja jumaluuden yhdistymisen tähden hänestä tulee ihmisten pelastaja. Kuten Nikean tunnustuksessa sanotaan: hän tuli ihmiseksi meidän pelastuksemme tähden.

Näin kalasympoliin saatiin ladattua myös kristologinen kannanotto.

Hieman myöhempää perua on kalan käyt-

täminen Paholaisen symbolina. Tämä perustuu Joonan kirjaan, jossa suuri kala nielaisee Joonan. Siinä nähtiin ennakkokuva paholaisesta ja kuolemasta nielaisemassa ristiinnauttanut Kristusta.

Ehkä tämän aiheen tähden Kristuksen kastetta esittävässä kuvassa veteen sijoitettiin joskus kala tai merihirviö. Ajatuksena oli, että näin Kristus puhdistaa kasteveden, minkä seurauksena sitten kaikki kastettavat vapautuvat kuoleman ja paholaisen vallasta.

KARI KUULA
KIRJOITTAJA ON KUOPIOLAINEN
TEOLOGIAN TOHTORI.

Rakkaudesta uutisiin.

Kuumimmat ja kiinnostavimmat kirkolliset uutiset välittää Kotimaa24.fi – tuttavallisesti **K24**. Tuttu sähköinen kirkonmäki syventyy entistä monipuolisemmin sekä seurakuntien asioihin että suomalaisen yhteiskunnan arvokysymyksiin. Uutiset ja blogit ruokkivat toisiaan ja elävät hetkessä ripirinnan. Pysy ajan tasalla pitkin päivää: www.kotimaa24.fi.

www.kotimaa24.fi

SEURAKUNNAT 14.9.–27.9.11



Tuomiokirkko avoinna tuustumista ja hiljentymistä varten klo 10-15, lisäksi perjantaina 18-23.
puh. 040 4848 256
Viikkomessu ke 14.9. klo 19. Liisa Penttinen.

Perjantaimessu Tuomiokirkossa pe 16.9. klo 19.

Perjantaimessu pe 16.9. klo 19.
Urkutuokio la 17.9. klo 15.
Messu soikoon! su 18.9. klo 10. "Virsi jazzin luovuudessa", luomakunnan sunnuntai. Syksyn sadon siunaaminen. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Lauri Kastarinen, urkurina Anu Pulkkinen, kanttorina Anna Kosola. Laulu-yhtye Kalla. Rauno Tikkanen, klarinetti. Mukana Lot-taperinneyhdistys.
Taizémessu (Viikkomessu) ke 21.9. klo 19. Sari Kärhä.
Perjantaimessu pe 23.9. klo 19.
Urkutuokio la 24.9. klo 15.
Messu soikoon! su 25.9. klo 10. "Virsi liturgian rikkaudessa". Kanttori Anu Pulkkinen virkaan siunaaminen. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Ilpo Rannankari. Tuomiokirkon Kamarikuoro, joht. Pertti Rusanen, Tuomiokirkon Psalmikuoro, joht. Anna Kosola. Urkurina Anu Pulkkinen. Messun jälkeen kirkkokahvit kirkossa.

KESKUSSEURA-KUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Omaishoitajien ryhmä poikkeuksellisesti ma 19.9. klo 13 yhdessä Alavan ja Tuomiokirkkoseurakuntien kanssa, Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22, kerhohuone Samulissa. Diakonia-työntekijät Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 ja Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848 284. Vierailijana Pirkko Kuukkanen, Kuopion Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry. Avoin ryhmä, tervetuloa uudet omaishoitajat.
Lähimmäispalvelijoiden tapaaminen ma 19.9. klo 16 kerhohuone Samulissa. Varpu Ylhäinen.
Raamattupiiri ti 20.9. klo 17 kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C. Olli Viitaniemi.
Keskikaupungin palvelupiiri ke 21.9. klo 13 kerhohuone Eetussa. Ryhmä toimii kokoamalla "Äiti Tere-san" peittoja, osallistuu Yhteisvastuukeräyksen toteuttamiseen ja keskustelee yhteisen päiväkahvin äärellä. Kokoonntuminen joka toinen vko.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 28.9. klo 11. Raamattutunti "Kiitollisuus", pastori Lauri Kastarinen. Iltapäivällä Anu Pulkkinen laulattaa. Lounas ja kahvi 6 €.
Aasialainen juhla-ateria su 2.10. klo 12.30. Liput vain ennakkoon puh. 040 4848 259.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273
Käsityöryhmä maanantaisin klo 9.30 seurakuntatalon alakerrassa.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 14.9. klo 11. "Jeesus parantajamme". Anna Kosola laulattaa. Ateria ja kahvi 6 €.
Miesten kokkikerho ma 19.9. klo 15-18 srk-salissa. Risto Jälänne.
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 21.9. klo 11. "Lähimmäinen", Sari Kärhä. Tuolijumppa, Seija Heinonen. Ateria ja kahvi 6 €.
El palvelupiiriä ke 21.9. klo 13.
Miesten kokkikerho ma 26.9. klo 15-18 srk-salissa. Risto Jälänne.
Raamattupiiri ti 27.9. klo 16.30. Liisa Penttinen.
Inkilänmäen palvelupiiri ke 28.9. klo 13. Kiitosvirsiä Pertti Rusasen johdolla.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15.
puh. 040 4848 272
Raamattuhetki 20.9. klo 13. Raamattuhetkit jatkuvat tiistaisin klo 13.
Papin päivä ti 27.9. klo 13. Lähetys
Maanantain lähetyspiiri ma 19.9. klo 16 kerhohuone Aaronissa, Suokatu 22 C.
Kotien lähetyspiiri ke 21.9. klo 13 Kaarina Tirkkosella, Hatsalankatu 4 A.

PERHETYÖ

Tytttöjen ja poikien syysleiri 7.-9.10. Hirvijärven leirikeskuksessa. Hinta 16 €. Ilmoittautumiset ja tiedustelut maanantaina 19.9. sähköpostilla kati.ukkonen@evl.fi tai soittamalla klo 8-12 välisenä aikana numeroon 040 4848 252.
Tuomiokirkkoseurakunnan perheiden syysretki 19.-21.10. Turkuun. Ilmoittautumiset Raija Luomanperälle 29.9. mennessä arkisin klo 8-16 puh. 040 4848 248. Hinta:100€ /aikuihin ja 50€/lapsi. Lisätietoja:www.kuopionseurakunnat.fi/tuomiokirkko sekä kati.ukkonen@evl.fi ja sari.karha@evl.fi.
Perhekerhot kokoontuvat tiistaisin Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 ja keski- viikkoisin Inkilänmäen seurakuntatalolla, Inkiläntie 7. Molemmat klo 9.30-11.00
Aiheena vko 37 Kuka on minun kaveri? Vko 38 aiheena Enkeleiden kanssa.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut kokoontuvat sunnuntaisin (huom. ei joka sunnuntai) Klo 10 Kotipyhäkoulu Rönössä, Jaana ja Asko Lappalaisella, Rönöntie 1. Kokoonntumispäivistä ilmoitetaan Rönön sillan kupeessa olevalla ilmoitustaululla. Klo 16 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22 E. Klo 17 Hermannin aukliolla, Sibelius-Akatemian tiloissa, Hermanninaukio 3. Kokoonntumispäivistä ilmoitetaan tilan ulko-ovessa.

KASTETUT

Eino Viljami Airaksinen; Elle Lilian Pulkkinen, Armi Sofia Murole, Milla Aava Elena Pitkänen, Linnea Helvi Amanda Tissari, Ella Mea Alisa Pitkänen, Janne Jesse Kalevi Raatikainen, Nea Iida Maria Rytönen, Venla Edith Maria Repo, Alma Ingrid Vuorinen, Elin Eila Vuorinen.

KUOLLEET

Erkki Olavi Antikainen 87 v, Niilo Johannes Kääriäinen 49 v, Marja Liisa Rovamo 86

v, Petri Matti Vapalahti 74 v, Martta Kaarina Nieminen 93 v, Hilja Helena Taskinen 85 v, Saga Hellin Voutilainen 91 v, Eino Ilmari Knuutinen 75 v, Paavo Kalevi Mönkkönen 82 v, Kauno Aarni Kalevi Utrai-nen 79 v.



ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298
Messu su 18.9. klo 10. Saarna Juha Välimäki, liturgia Heikki Kempainen, kanttorina Leila Savolainen. Lähimmäisen sunnuntai.
Tenorissimon konsertti su 18.9. klo 18. Reijo Ikonen, Pekka Ikonen, Matti Pesonen, Allenin suuret kirkkorurut, Jussi Makkonen, sello Ulla-Stina Uusitalo-Ikonen, harppu. Ohjelma 10 €.
Messu su 25.9. klo 10. Saarna Heikki Kempainen, liturgia Pirjo Kuula, kanttori-na Ossi Jauhainen.
Tuomasmessu su 25.9. klo 18. Saarna Nepalín lähetti Kirsti Kirjavainen, Tarja Sävnevirta, Zipporim-kuoro.

Tuomasmessu Alavan kirkossa su 25.9. klo 18.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Käsityö- ja askartelupiiri to 15.9. klo 12.30 kirkon alasalissa. Kokoonntuminen joka toinen torstai (parittomat vkot). Lisätietoja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297 tai Ulla Turuselta puh. 040 4848 325.
Alavan diakonia- ja lähetyspiiri ti 20.9. klo 12-13.30 kerhohuone 1:ssä. Kokoonntuminen joka toinen tiistai (parilliset vkot).
Eläkeläisten päiväpiiri ti 20.9. klo 12-14 kahvilatoimintana. Lähimmäisyys, Juha Välimäki.
Iltajumppa ke 21.9. klo 18.30 liikuntasalissa.
Hengellisen elämän lähteillä sarja alkaa su 2.10. klo 16 Alavan kirkon seurakuntasalissa. 2.10. Santiago de Compostellan tie. 16.10. Luterilaisen hengellisen elämän ABC. 6.11. Taizé-hurskaus osana nykysuomalaisista hengellistä elämästä. 20.11. Hengellinen opettaja Paavo Ruotsalainen. Luennot alkavat klo 16 ja päättyvät keskustelun jälkeen viimeistään 17.30. Tilaisuudessa ei tarjoulua.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Messu su 18.9. klo 13. Saarna Juha Välimäki, liturgia Heikki Kempainen, kanttorina Leila Savolainen, lapsikuoro.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri ti 20.9. klo 13. Kokoonntuminen joka toinen tiistai (parilliset vkot) klo 13-14.30. Ritva Marjanen puh. 0400 346 078.

Messu su 25.9. klo 13. Saarna Heikki Kempainen, liturgia Pirjo Kuula, kanttorina Ossi Jauhainen.

MUSIIKKI

Laulajia kuoroihin - Alavan seurakunnan kuoroihin otetaan uusia laulajia. Soittele Leilalle puh. 040 4848 323 tai Ossille puh. 040 4848 322.
Popo Salamin afrokurssi - Laulamme ja soittamme afrikkalaisin rytmein kolmena torstaina 6.10., 3.11. ja 24.11. klo 18-20 Neulamäen kirkolla. Iltpala. Avoin kaikille. Lisäinfoa Leilalta puh. 040 4848 323, Ossilta puh. 040 4848 322 tai Jarkolta puh. 040 4848 473.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Diakonia-työntekijöiden ajanvauvastaanotto: Lehtoniemi (Lehtoniementie 107) keski- viikkoisin klo 9 - 11 Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi, Lehtoniemi). Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) tiistaisin klo 9-11 Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (Särkiniemi- Särkilähti). Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) torstaisin klo 9-11 Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki).

MUUTA

Palvelkaamme iloiten! Onko lähipiirissäsi, naapurustossasi joku, joka kaipaa kirkkoon? Pyydä ja tuo hänet mukana lähimmäisen sunnuntaiin messuun su 18.9. klo 10 Alavan kirkkoon. Kirkkokahvit ja pullapussit lähimmäiselle vietäväksi. Linja-auto-kuljetus: Neulamäen kirkko (Vesurikuja 4) klo 9.30 Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) klo 9.40. Paluukuljetus kirkkokahvien jälkeen.
"Valon heijastuksia" su 18.9. klo 16-18 Keskuseurakuntalolla, Suokatu 22. Hengellinen matkakumppanuus, ohjaus, matkakumppanuusryhmä. Mitä se on? Jos tunnet kaipautsa, tule ilta-päiväkahville. Mukana hiippakuntasihtööri, hengellisen matkakumppanuus-kurssien kouluttaja Sirpa Juola ja retiriittiohjaaja Sisko Laitinen sekä matkakumppaneita eri ryhmistä.
Lähimmäispalvelun peruskurssi. Sinua kutsutaan seurakuntien lähimmäispa-lvelun peruskurssille Männistön Pyhän Johanneksen kirkolle 28.-30.10. Ilm. 7.10. Kat-ri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Kurssista ja lähim- mäispalvelusta lisätietoja diakoni Sisko Laitiselta puh. 040 4848 326.
Henkilökohtaisesti ohjattu retiriitti 3.-6.11. Alavan seurakunnan järjestämä retiriitti Rytlyn leirikeskuksessa. Ohjaajina Leena Rantakokko, Sisko Laitinen ja Ulla Turunen. Hinta 80 €/60 € työtömät, opiskelijat ja eläkeläiset. Yhtymän ulkopuolelta tuleville 100 €/80€. Kustannuksissa tarvittaessa tuetaan. Ilm. 24.10. mennessä Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15 Hiltulanlahti

puh. 040 4848 351
Syksyn perinteinen toive- virsi ja runoilta Valoharjulla su 18.9. klo 18. Esko Kontinen ja Richard Nicholls. Tilaisuuden lopussa infoa Vehmasmäen kappelin tukiyhdistys ry:n toiminnasta. Tilaisuus avoin kaikille.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 017 3629 205
Messu su 18.9. klo 13. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.
Työseura pe 23.9. klo 13. Anna-Maija Hella.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Sanan ja rukouksen ilta su 18.9. klo 18. Mukana Pielaveden srk:n musiikkiryhmä.

heena "Luontomatto". Lisätietoja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297. Tutustu myös Alavan seurakunnan lapset ja perheet facebook-sivuihin.

KASTETUT

Awa Harshdeep Kaur Savolainen, Elmeri Oskari Pellikka, Ella-Sofia Linnea Tirkkonen, Tuuli Marjukka Pellikka, Sofia Maria Elisabet Vepsäläinen, Aurelia Armi Anastasia Lehtelä.

KUULUTETUT

Ville Tapio Kotro ja Kaisa Hannele Ohrankäm- men , Ville Juhani Partanen ja Inkeri Leila Kyllikki Tuori, Tomi Eino Petteri Miettinen ja Sanna Maarit Ihalainen, Sami Tapio Tiihonen ja Minna Liisukka Sairanen.

KUOLLEET

Laina Kustaava Karppinen 92 v, Paavo Juhani Savolainen 67 v, Helvi Johanna Tor-niainen 93 v.



KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 044 4848 336
Messu su 18.9. klo 10. Saarna Juha Määttä, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Richard Nicholls. Pastori Juha Määtän virkaan siunaaminen ja pastori Kirsi Leinon lähtöjuhla. Kirkkokahvit.
Seurakuntailta ma 19.9. klo 18.30. Lähimmäiset Daavit ja Saul 1. Sam. 24. Juha Määttä.
Varttuneen väen kirkko- pyhän messu su 25.9. klo 10. Saarna Raili Rantanen, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Anna-Mari Linna. Kirkkokahvit. Kuljetus Karttula- lasta.
Seurakuntailta ma 26.9. klo 18.30. Kiitollisuus Betesdan lammikolla Joh. 5:1-15, Matti Pentikäinen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Raamattuilta to 15.9. klo 18.30. Alustus aiheesta, teetä ja yhteistä keskustelua. Ilan lopussa mahdollisuus esirukoukseen. Vastuuhenkilönä pastori Anni Tanninen.
Ylistyspäivä la 17.9. klo 10. Anni Tanninen, Kristiina Tanhu-Laiho. Keittolounas.
Rukousmessu su 18.9. klo 16. Anni Tanninen ja Keijo Eskola.
Perheen pyhä su 25.9. klo 16. Anni Tanninen, Richard Nicholls ja lapsikuoro.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15 Hiltulanlahti

puh. 040 4848 351
Syksyn perinteinen toive- virsi ja runoilta Valoharjulla su 18.9. klo 18. Esko Kontinen ja Richard Nicholls. Tilaisuuden lopussa infoa Vehmasmäen kappelin tukiyhdistys ry:n toiminnasta. Tilaisuus avoin kaikille.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 017 3629 205
Messu su 18.9. klo 13. Veli Mäntynen ja Richard Nicholls.
Työseura pe 23.9. klo 13. Anna-Maija Hella.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Sanan ja rukouksen ilta su 18.9. klo 18. Mukana Pielaveden srk:n musiikkiryhmä.

Messu su 25.9. klo 10. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Ystävänkammari aloittaa syyskauden ke 14.9. klo 10.
Lapsikuoro ke 14.9. klo 15.
Kirkkokuoro ke 14.9. klo 18.
Nuorten jumalanpalvelus ja rippikoulu 2012 infotilaisuus su 18.9. klo 16. Petteri Hämäläinen, Riikka Kukkonen, Tuija Soini ja Anne Keränen.
Perhekerho ma 19.9. klo 9.30. Seuraava perhekerho 22.9. klo 9.30-11.
Puuhailta 4-6-vuotiaille ma 19.9. klo 17.30. Ilmoittautuminen tekstiviestillä Tuija Soinille puh. 040 4848 543 pe 16.9. klo 16 mennessä.
Ystävänkammari ke 21.9. klo 10.
Virsilauluilta su 25.9. klo 18.

SYVÄNNIEMEN PAPPILA Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Perhekerho to 15.9. klo 9.30. Seuraava perhekerho on to 22.9. klo 9.30-11.

Ehdyttävän valokuvauksen kurssi la 17.9. klo 13 Syvänniemen pappilassa. Ota mukaasi muutama tärkeä valokuva itsestäsi tai omasta elämästäsi. Mieti myös millaisen omankuvan haluaisit itsestäsi otettavaksi. Työskentely on käytännön kuvausta pareittain digikameroilla ja tapahtuu pappilan lähimiljöössä. Oma digikamera mukaan ja käytössä myös ohjaajan kameroita. Lopuksi kuvamateriaali puretaan ohjaajan kannettavalle tietokoneelle ja katsotaan yhdessä. Ohjaajana valokuvaa- ja Pirjo Sipilä. Ilmoittautumiset ja tiedustelut: nina.hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi, maarit.kirkinen@evl.fi tai toimistoaikana Suomen Valkonauhaliitto puh. 09 1351 268.
Puuhailta 4-6-vuotiaille ti 20.9. klo 17.30. Ilmoittautumiset tekstiviestillä Tuija Soinille puh. 040 4848 543 pe 16.9. klo 16 mennessä.

NUORET

Nuorten K-18 oloilta ke 7.9. klo 18. Kallaveden kirkon alakerran takkahuoneessa keskiviikkoisin klo 18-20.
Peli-ilta nuorille ma 12.9. klo 17. Kallaveden kirkolla maanantaisin klo 17-19.
Nuorten ilta to 15.9. klo 18 Kallaveden kirkolla. "Jumalan sylissä". Seuraava nuortenilta on torstaina 22.9. klo 18-21 ja illan aiheena "Vierellä kuljetaan".

VARHAISNUORET

Avoimet ovet ala- ja yläkoululaisille ti 13.9. klo 14. Petosen seurakuntatalolla tiistaisin klo 14-16.30. Sisäänkäynti sisäpihan puolelta kerhohuoneen ovista.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut ma 19.9. klo 18. Petosen seurakuntatalolla maanantaisin.
Naisten lähetyslölyyt ke 28.9. klo 18 Ryttyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Pesoselta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä. Juha Määttä ja Kerttu Nygren.

DIAKONIA

Lähimmäis- ja vapaaehtoistyössä toimivien yhteisten teemailta ke 14.9. klo 18 Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa. Aiheena musiikin hoitava ja rentouttava vaikutus, kanttori Rauni Komulainen. Ota

makuualusta rentoutushetkeä varten.

Ystäväpiiri to 15.9. klo 12 Petosen seurakuntatalolla. Tutustu ihmisiin, pohdiskele elämisen iloja ja murheita yhdessä toisten kanssa ja juoda kupin kuumaa joka toinen torstai.
Toiminnan miehet pe 16.9. klo 13. Miesten oma rinki toimittomuuden torjumiseksi perjantaisin. Keskustelua, talkoita, retkiä, kahvia ym.

Hyvän hoidon päivä ke 21.9. klo 10.30 Ryttyyn leirikeskuksessa. Omaishoitajille, hoitettaville ja kyytipalvelua käyttäville. Millaisen perinnön sain ja millaisen annan, Hanna Rasa ja Maarit Kirkinen. Ilmoittautuminen diakoniatoimistoon puh. 040 4848 332 ma tai to klo 9-10 (voit jättää myös viestin vastaajaan).

Leväsen kammari ma 26.9. klo 12.30 Leväsen palvelukeskuksessa, Leväsentie 27., joka toinen maanantai. Muistojen arareaita. Ota mukaan sinulle tärkeä muistoja heittävä valokuva tai esine. Vanhustyön erityistyöntekijä Arja Mielikäinen.

MUUTA

Eräkirkko su 18.9. klo 13 Aikakselan kodalla. Reijo Mustonen. Nokipannukahvit.
Seurakuntailta Penkereellä ma 19.9. klo 18.30. Lähimmäiset Daavit ja Saul 1. Sam. 24, Matti Pentikäinen.
Varttuneen väen kirkko- retki su 25.9. Kallaveden kirkkoon. Ilmaiseen kuljetukseen ilmoittautumiset 22.9. mennessä diakonia-työntekijälle puh. 040 4848 539 tai Kallaveden srk-toimistoon puh. 040 4848 327. Kirkkokyyti lähtee klo 8.45 seurakuntakodilta ja mahdollisuus lähteä myös torilta, Syvänniemen pappilan kohdalta sekä Pihkapuodin kohdalta.

PERHETYÖ

Perhekerhot ti 13.9. klo 9.30. Tiistaisin Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla klo 9.30.-11. Keskiviikkoisin Jynkänvuoren kerhohuoneella, Kallaveden kirkolla ja Kurkkipirtissä klo 9.30-11.
Huom! Uusi torstaisin klo 9.15 -10.45 Sotkanniemessä (Nuottaniemi 72).
Taidetiistai ti 20.9. klo 9.30. Tervetuloa koko perhe kädentaitojen pariin. Seuraava taidetiistai on 27.9. klo 9.30-11.30 tai klo 13-15.
Pihkainmäen perhekerho pe 23.9. klo 9.30. Ilveslammentie 23 / Kantoluodot.

PIIRIT

Niemisjärven olotila ti 27.9. klo 11.30 Niemisjärven kylätalossa.
Haminalahden työseura ti 27.9. klo 18.30 Leena ja Antero Rytöksellä, Rinnekuja 12. Matti Pentikäinen.

AIKUISTYÖ

Miesten raamattupiiri to 15.9. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneella joka toinen torstai (parittomat). Piiristä vastaa Veijo Olli puh. 040 8275 304.
Miesten lenkkipiiri to 22.9. klo 17.45 Ryttyyn leirikeskuksessa. Tavoitteisiin kuuluu ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvointi, jossa huomioidaan ihmisen fyysinen, henkinen, sosiaalinen ja hengellinen puoli. Jakaannumme ryhmiin omien tunteiden ja kunnan mukaan (esim. juoksuryhmä, hölkkäryhmä, kävelöryhmä). Saunan jälkeen pientä iltapalaa ja ohjelmaa, lopuksi lyhyt iltahartaus.
Miesten sauna- ja takkailta pe 30.9. klo 18. Kokoon-

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

VOUKRANANTAJAT!

Vuokraan asuntonne puolestanne
– teen sopimukset
– luottotiedot
– takuut

16 v. pitkäaikaisella kokemuksella
asuntojen välityksestä

Vuokrakonsultti Helmi Kokkonen
p. 040 700 9865
Haapaniementie 32 B Kuopio

*Pesu
Leenat Oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin ja
se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkinen kello 9.00 - 16.00

**Selkäkipu ja nikamamurtuma voi olla
merkki vakavasta osteoporoosista.**

**Kipu ja kumara ryhti haittaa
hengitystä ja verenkiertoa.**

**Osteoporoosiin perehtyneen
lääkärin vastaanotto, selän
sivukuvaus ja luuntiheysmittaus**
299 €, kela korvaus n. 123 €.

Yleislääketieteen erikoislääkäri
Markku Hyvönen



PUIJONLAAKSON

LÄÄKÄRIKESKUS

Kiekkotie 2, Kuopio

017 2828 244

www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

SEURAKUNNAT 14.9.–27.9.11



PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Messu su 18.9. klo 10.
Saarna Mika Niskanen, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen.
Miesten piiri ke 21.9. klo 18. Lauri Paatero, puh. 040 4848 397.
Messu su 25.9. klo 10.
Saarna Lauri Paatero, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Heikki Mononen.
Japanin lähetysten ja Kansanlähetyksen pyhä, Jouko Kauhanen. Kirkkokahvit, vapaaehtoinen maksu lähetyskelle. Myynnissä lähetystavaraa ja piirakoita. Arpajaiset.
Sie sind ein Krebs in meinem Bach! ma 26.9. klo 19. Jan Lehtola esittää Johann Sebastian Bachin ja Johann Ludwig Krebsin urkuteoksia.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO

Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Messu su 18.9. klo 13. Saarna ja liturgia Mika Niskanen, kanttorina Riitta Matilainen.
Miesten Männistöpiiri 20.9. alkaen parillisten viikkojen tiistaina klo 18.30-20. Esko Iisalo, puh. 0400 722 647.
Raamattupiiri naisille ke 21.9. klo 18. Hiljentymistä ja jakamista. Sisäänkäynti pihan puolelta. Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320.
Törmälän ystävät ti 27.9. klo 11-13. Annikki Tenhunen.

LÄHETYS

Männistön lähetyspiiri ke 14.9. klo 13 Vanhalla kirkolla. Annikki Tenhunen.
Lähetysten Tasauspäivän tapahtuma Kuopion torilla la 24.9. klo 10-14. Nepalilähetit Kirsti Kirjavainen.
Männistön lähetyspiiri kokoontuu jatkossa 27.9. alkaen parittomien viikkojen tiistaina klo 13 Vanhalla kirkolla. Annikki Tenhunen.

DIAKONIA

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys tiistaisin klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla, puh. 040 4848 384. Alueet: Saarijärvi, Kelloniemi, Kuivinniemi, Rahusenkan- gas ja Kettulanlahti. Vanhalla kirkolla, puh. 040 4848 385. Alueet: Männistö, Linnanpelto, Tiiohotar ja Itkonniemi.
Ukintupa 20.9. alkaen tiistaisin klo 11.45-15 ja torstaisin klo 11.30-14 Pyhän Johanneksen kirkolla. Ti 20.9. hartaus, Lauri Paatero. Jumppa. Kahvit ennen hartautta ja voimistelun jälkeen.
Ukintuvan Sanan torstai 22.9. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Mika Niskanen.
Vanhan kirkon ystäväkerho ma 26.9. klo 13-14.30 sivusalissa. "Vanhuus Raamatussa".

MUUTA

Hartaus to 15.9. klo 13.45 Mäntylän palvelutalolla, Untamonkatu 5. Mika Niskanen.

PERHETYÖ

Perheleiri Hirvijärven leirikeskuksessa 22.-23.10. Lähtö Pyhän Johanneksen kirkon parkkipaikalta la klo 9, paluu su klo 15. Hinta 5 €/lapsi, 10 €/vanhempi. Lisätiedot Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320, lisätiedot ja ilmoittautuminen 7.10. mennessä Kirsi Niskaselle, puh. 040 4848 407.
Perhekerhot 14.9. alkaen keskiviikkoisin klo 9.30-11 Pyhän Johanneksen kirkolla (Mika Niskanen, puh. 040 4848 398) ja Vanhalla kirkolla (Salla Tyrväinen, puh. 040 4848 320).
Perheen pyhä su 25.9. klo 16 Pyhän Johanneksen kirkon takahuoneessa. Hartaus, enkeliaskeleita ja mehut/kahvit. Tuo mukana kämmenen kokoinen kivi. Salla Tyrväinen, Tiina Tiainen ja Anita Tilles.

KASTETUT

Doris Elina Yolande Mounard, Joose Vilho Einari Kivioja, Kerttu Inkeri Piirainen, Nelli Senia Översti, Aarne Onni Olavi Leinonen, Eino Martti Kristian Leinonen.

KUULUTETUT

Juha Pekka Nousiainen ja Kirsi Maria Lapinlampi, Niko Mauritz Aleks Väsänen ja Sanna Maarit Nevalainen, Jaakko Aleks Suvala ja Laura Johanna Airaksinen.

KUOLLEET

Eeva Katri Backlund 85 v, Taavetti Ensio Koistinen 82 v, Pauli Ilmari Penttinen 85 v.



PUIJON KIRKKO

Taivaanpankantie 3
puh. 040 4848 419
Laulunelvytyspäivä la 17.9. klo 10-14. Laulupäivän periaatteena on tarjota

ikään, taitoihin tai koke-
mukseen katsomatta lau-
lamisen mahdollisuus sekä
opetusta ruohonjuurita-
solla. Ilmoittautumiset vii-
meistään 13.9. kanttorille,
joona.saraste@evl.fi. Ilmoi-
ta mahdollinen erityisruo-
kavalio, laulupäivä sisältää
ilmaisen ruokailun.

Konfirmaatiomessu su 18.9. klo 10. Pekka Niemi-
nen saarnaa, Heikki Hy-
värinen, Susanna Pakka-
la-Koskelainen, Jaana Mar-
janen, Piio Lappalainen,
kanttorina Joona Saras-
te. Penkere IV leirin kon-
firmaatio.

**Perheen pyhäpäivän
kirkkohetki** su 18.9. klo 16. Kirkkohetken ja -
mehujen jälkeen askartelem-
me Rakkauden helmi -
ranneriin. Puijon kirkon
päiväkerholaiset ja Län-
si-Puijon iltapäiväkerho-
laiset sekä lastenhoajaajat
Markku Kojo, Tuula Pit-
känen ja Kirsi Suolanie-
mi. Jaana Marjanen ja Joo-
na Saraste.

Pieni iltakirkko su 18.9. klo 18. Heikki Hyvärinen,
Erkki Pesonen, Heikki Juu-
tinen, Peter Ward. Laulu-
ryhmä Verso. Seurakun-
taan muuttaneiden kutsu-
jumalanpalvelus. Teehetki
ja seurakunnan toiminnan
esittelyä.

Kohtaamispaikka to 22.9. klo 18.30. Yhteistyössä
Kansanlähetyksen kanssa,
Pekka Nieminen.

**Lähimmäisen päivä kii-
tollisuuden sunnuntai-
na** su 25.9. klo 10. Tuo kirk-
koon lähimmäisesi tai lä-
hellä asuva vanhus tai su-
kulainen. Lähimmäiset
avustavat vanhuksia Pui-
jonlaakson palvelukeskuk-
sesta kirkkoon, kokoontu-
minen palvelukeskuksen
ala-aulassa klo 9.30. Mes-
sussa saarnaa Miina Karas-
ti, Avoimen laulukoulun
ryhmä avustaa. Messun
jälkeen Martat tarjoavat
perunapuroa diakonia-
työn hyväksi.

Sioninrvisseurat su 25.9. klo 18. Puhujina Piio Lap-
palainen, Pekka Nieminen
ja Olli Viitaniemi.

RUKOILEMME

Jeesus,
minun rakkauteni ei ole kärsivällinen
eikä lempeä.
Minun rakkauteni on itsekäs,
se haluaa omistaa toisen.
Se etsii omaa etuaan, omaa hyvää oloaan.
Se muistelee kärsimäänsä pahaa.

Minun rakkauteni katkeroituu niin helposti
ja haavoittaa sitä, jota rakastaa.
Minun rakkauteni muuttuu äkkiä vihaksi
kun se ei saa mitä itse haluaa.

Jeesus, sinun rakkautesi peittää
armollaan minun vajavaisen rakkauteni
Sinun rakkautesi ei peitä totuutta,
mutta sinun rakkautesi varassa voin kes-
tää myös
sen totuuden, joka minun on kohdattava.

AUNE-INKERI KEIJONEN



SIRPA PÄIVINEN

Puijon seurakuntakeskus Taivaanpankontie 3
Midinetti-lähetyspiiri ke 14.9. klo 12.
Martat ke 14.9. klo 16.30, kerhohuone 3. Kokoontumiset joka toinen vko.
Eläkeläisten iltapäivä to 15.9. klo 12.30. Syyskautsi alkaa.

Lähimmäisten kokoon-tuminen ma 19.9. klo 18, kerhohuone 3. Kuulumis-ten vaihtoa kesän jälkeen. Raili Lehtoviita.
Raamattu tutuksi -luen-to ma 19.9. klo 18.30. Galatalaiskirje 2, Heikki Hyvärinen.
Ystävän kamhari ti 20.9. klo 11. Yhdessäoloa kai-kenikäisille ja kahvitarjoilu klo 14 saakka.
Perhekerho ke 21.9. klo 9.30. Luontomatto, Miina Karasti ja Markku Kojo.
Israel -piiri ke 21.9. klo 14. Ariela Toivanen.
Raamattu tutuksi -luen-to ma 26.9. klo 18.30. Galatalaiskirje 3, Jaana Marjanen.
Perhekerho ke 28.9. klo 9.30. Enkelieteinen.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO

Tuomikuja 4

puh. 040 4848 426
Ystävänpäiväkerho ke 14.9. klo 11. Ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, ”Älä unohda ystävää”, terveydenhuollon maisteri Tuula Merjola-Partanen ja Riitta Murtorinne.
Messu su 18.9. klo 13. Heikki Hyvärinen, Outi Keski- sipilä.
Tehdään yhdessä -ryhmä ma 19.9. klo 18. Helmikoru, Seija Rissanen, Helena Hei- ja-Nuutinen ja Riitta Mur- torinne.
Perhekerho ke 21.9. klo 9.30. Syyskauden toi- minta alkaa. Heikki Hyvä- rinen, Silja Front.
Ystävänpäiväkerho ke 21.9. klo 11. Ruokailu ja klo 12-13.30 ohjelma, ”Sa- nanlaskut”, luokanopet- taja Irma Ikonen ja Riitta Murtorinne.
Sanajumalanpalvelus su 25.9. klo 13. Miina Karasti, Joona Saraste.
Perhekerho ke 28.9. klo 9.30. Enkelieteinen, kanttori Joona Saraste ja kanteleet. Perhekerhon jälkeen viikkomessu ja ruokailu 5€/aikuinen.
Viikkomessu ja ystävän- päiväkerho ke 28.9. Viik- komessu klo 11. Heikki Hy- värinen, Riitta Murtorin- ne, Joona Saraste. Klo 12.15 ruokailu. Ystävänpäiväker- ho, Heikki Hyvärinen.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30
puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 20.9. klo 9.30. Luontomatto, Su- sanna Pakkala-Koskelai- nen ja Markku Kojo.
Perhekerho ti 27.9. klo 9.30. Enkelieteinen.

MUUTA
Lähetystyön tasauspäi- vän tapahtuma Kuopi- on torilla la 24.9. klo 10-14. Lähetystyöntekijä Kirs- ti Kirjavainen kertoo Ne- palin työstä. Lipasperäystä torilla, Lähetyskauppa Va- kan tuotteita myytävänä. Klo 11.25 opastettu katuju- na-ajelu lähtee torin kul- malta, maksu aikuisilta 6 € ja lapsilta 4 € lähetystyön hyväksi.

KASTETUT

Venla Edda Linnea Korho- nen, Venla Matilda Parvi- ainen, Jonne Mikael Lyy- tinen, Maija Inkeri Miett-

nen, Otto Aaro Tapani Ko- ponen.

KUOLLEET

Maire Jääskeläinen 71 v, Erkki Aatto Hämäläinen 89 v, Gunnar Olavi Aal- to 63 v, Jarmo Olavi Krö- ger 59 v.



RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Kansanlähetyksen kirk- kopyhä su 18.9. klo 10. Saarna Elina Karjalai- nen, liturgia Ilkka Kopo- nen, kanttorina Taru Par- viainen.
Sadosta kiittämisen messu su 25.9. klo 10. Sään sallien- ssa, sadonkorjuukah- vit kirkonmaällä. Mukana Martat. Voit tuoda kirk- koon syksyn satoa alttaril- le. Kirsi Leino ja Marjatta Piironen.
Kauneimmat hengelliset laulut su 25.9. klo 19. Yh- teislaulua. Kirkkokuoro ja Marjatta Piironen

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO

Keskustie 2

4-vuotissynttärät 18.9. siirretään myöhempään ajankohtaan seurakun- tatalon remontin vuoksi Uudesta ajankohdasta il- moitetaan kirjeitse 4-vuo- tiaille.
Varhaisnuorten kokki- kerhot alkavat Riista- veden seurakuntata- lolla to 8.9. 1-3-luokka- laisten kerho klo 17-18.30 ja 4-6-luokkalaisten ker- ho klo 17.30-19. Lisätietoja nuorisotyönohjaaja Mark- ku Holopaiselta puh. 040 4888 633. Ilmoittautumi- nen kerhoihin tapahtuu kerhoon tul- taessa.
Nuortenilta ti 13.9. klo 17.30. Lisätietoja nuor- ten toiminnasta nuoriso- työnohjaaja Jatta Utriai- selta puh. 040 4888 643 tai jatta.utriainen@evl.fi
Perhekerho ke 14.9. klo 9.30. Perhekerhoon ovat tervetulleita kotona pie- niä lapsia hoitavat aikuiset lastensa kanssa. Perheker- hon suunnittelusta ja to- teutuksesta vastaavat seu- rakuntamme työntekijät.
Kohtaamispaikka to 15.9. klo 18.30. Kokoontuminen diakoniatoimistossa.
Miesten ruokapiiri pe- ruttu remontin vuoksi ma 19.9. klo 18.
Isoskoulutus ti 20.9. klo 17.30. Lisätietoja nuoriso- työnohjaaja Jatta Utriai- selta puh. 040 4888 643 tai jatta.utriainen@evl.fi.
Siioninvirsiseurat ma 26.9. klo 19 takkahuo- neessa.
Neulepiiri ti 27.9. klo 13.

MUUTA
Kyläseurat Kettukan- kaalla su 18.9. klo 14 Alpo ja Ritva Tapanisella, Kivi- salmentie 9. Sadosta kiit- täminen, Kirsi Leino

JUANKOSKEN YLÖS- NOUSEMUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5

Aamurukous ke 14.9., 21.9., 28.9. klo 8.
Päivärukous to 15.9., 22.9. klo 12.
Messu su 18.9. klo 13. Mikko Huhtala ja Mat- ti Saarela.
Rukouspiiri ti 20.9., 27.9. klo 10.30 kirkon valmis- tautumishuoneessa.
Messu su 25.9. klo 13. Juha-

ni Saastamoinen ja Mar- jatta Piironen.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Kohtaamispaikka ke 14.9. klo 18.30. Järjestää Kansan- lähetyk-
Lähetysaskartelu to 15.9. klo 10.
Naisten piiri ma 19.9., 26.9. klo 12 pienessä ker- hohuoneessa.
Perhekerho ti 20.9. klo 9.30 päiväkerhotilassa.
Raamattupiiri ke 21.9. klo 12.
Miesten raamattupiiri ke 21.9., 28.9. klo 18 pienes- sä kerhohuoneessa.
Aamukahviryhmä to 22.9. klo 10.
Liikunta- ja näkörajoit- teisten ryhmä pe 23.9. klo 11.30.
Perhekerho ti 27.9. klo 9.30 päiväkerhotiloissa.
Seurakuntakerho ke 28.9. klo 12.

MUUTA

Lassi Nummen Reguiem -näytelmä ke 14.9. klo 18 Tehtaankirkossa. Musiik- ki Aulis Sallinen, ohjaus Jo- hanna Sorjonen, esittää Seija Pitkänen, muusikko Elisabet Petsalo, laulu. Yh- teistyössä: Kuopion kau- punginteatteri, Teatteri- ryhmä Ravistus. Vapaa si- säänpääsy.
Isoskoulutus to 15.9. klo 16 vintissä.
Nuortenilta to 22.9. klo 16 vintissä.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Messu su 18.9. klo 13. Ilkka Koponen ja Taru Parviainen.
Autä Somaliaa - Jari Mu- tan läksiäiskonsertti su 18.9. klo 18. Katrin Aniko, Talvikki Anttila-Pekonen, Sanna-Mari Muta, Taru Parviainen, Jari Muta sekä soitin- ja lauluryhmä. Oh- jelma 5 €. Tuotto Kirkon Ulkomaanavulle Soma- lian nälänhädän uhrien auttamiseen.
Messu su 25.9. klo 13. Ilkka Koponen ja Taru Parviainen.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkorannantie 1

Kirkkokuoro ti klo 17.
Lapsikuoro ke klo 15.
Mielenterveyspiiri ti 20.9. klo 13.
Elsan kerho to 22.9. klo 11-13.30. Aloitellaan syk- syn toimintaa, ruokailu ja kahvit.
Yhteinen syntymäpäivä- juhla ma 3.10. klo 13. Tänä vuonna 80 vuotta täyt- täneille. Ilmoittautumi- set 26.9. mennessä Pirjolle, puh. 040 4888 627.

MUUTA

Tiedoksi kaavailaisille ikäihmisille: mikäli tarvit- sette kuljetusseteleitä seu- rakunnan tilaisuuksiin, ot- takaa yhteys diakonissa Pirjoon, puh. 040 4888 627.
Perhekerho ke 14.9. klo 9.30-11 vanhassa Pappilas- sa. Aloitellaan syyskautta.
Mielenterveyskuntoutu- jien omaisten virkistys- päivä ke 14.9. klo 10-14.30 Niemen leirikeskuksessa. Yhteistä ohjelmaa, mah- dollisuus saunomiseen.
Seurakunnan vapaaeh- toistyyöstä (jumalanpal- veluksissa avustaminen, diakonia ym) kiinnostu- neita kutsutaan suunnit- telukokoukseen ke 28.9. klo 17 Kaavin kirkkoon. Tuo ideoita mukanas! **Elsan kerho** to 29.9. klo 14 Kortteisen koululla.

MUURUVEDEN KIRKKO

Kirkkotie 1

Kansanlaulukirkko su 18.9. klo 16. Mikko Huh- tala ja Matti Saarela. Elä- keläisten kirkkopyhä, kir- kon vihkimisen vuosipäi- vä, kirkkokahvit.
Messu su 25.9. klo 16. Mik- ko Huhtala ja Taru Parvi- ainen.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO

Kirkkotie 1

Perhekahvila ma 19.9. klo 9.30-11.
Seurakuntakerho to 22.9. klo 13.
Miesten piiri to 22.9. klo 18.
Perhekerho ma 26.9. klo 9.30-11.

MUUTA

Hartaus to 15.9. klo 13 Pirisen hoitokodissa.
Viikkomessu pe 16.9. klo 12 Muurutvirran hoi- tokodissa.

SÄYNEISEN KIRKKO

Kirkkoharjuntie 2

Messu su 18.9. klo 10. Saarnaa rovasti Osmo Korkalainen, kirkkokahvit.
Messu su 25.9. klo 10. Hannu Komulainen ja Taru Parviainen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A

Perhekahvila to 15.9. klo 9.30.
Seurakuntakerho to 15.9. klo 13. Joka toinen torstai.
Siioninvirsiseurat su 18.9 messun jälkeen. Korka- lainen.
Varhaisnuorten kerho ma 19.9. klo 17.30. Nyyttä- rit, Olli Inkinen.
Vastuuryhmä ke 21.9. klo 18.30.
Perhekerho to 22.9. klo 9.30. Mukana Leila.

Lähetyskahvila
Säyneisen seura-
kuntakodilla to
22.9. klo 12-14.

Lähetyskahvila to 22.9. klo 12-14. Tasauspäivän myyjäiset, tuo myytävää ja arvottavaa.

MUUTA

Keskustelupiiri ke 21.9. klo 14 Mirja ja Jorma Riek- kisellä, Lintut. 1. Kaisa Kal- liota alustaa Kaija Ket- tunen.
Syntymäpäiväseurat su 25.9. klo 12 Kettusilla, Lammintie 48.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskitie 21

Messu su 18.9. klo 10. Uwe Mäkinen ja Riikka Tuu- ra, Uwe Mäkisen tulomes- su. Tutustuminen jatkuu messun jälkeen seurakun- tatalolla.
Messu su 25.9. klo 10. Reijo Leino ja Riikka Tuu- ra. Pohjois-Savon veteraa- nien kirkkopyhä.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO

Koivukuja 2

Diakoniapäivystys ma klo 9-11, paitsi 26.9. ei päi- vystystä.
Papin päivystys to klo 9-11.
Naiskuoro Tuustytöt to klo 16.



Rakkauden harjoitus

Mikä erottaa eh- dan kris- tityn piintyneestä vero- virkamiehestä tai kris- tinuskon ulkopuolelle asettuneesta uuspaka- nasta.

Aito lähimmäisenrakkausko kaik- kia maailman kansoja kohtaan – ilman omia intressejä, velvollisuudentuntoa tai hyötynäkökulmaa. Koska Jumala rakas- ta meitä kaikkia tasapuolisesti tuntui- si varsin loogiselta, että mekin samas- tuisimme helposti tähän käyttäytymismalliin.

Viha ja rakkaus ovat kuitenkin tiivis parivaljak- ko. Toteutuakseen käy- tännössä molemmat tarvitsevat toisistaan vas- tavoiman. Sehän on tie- tysti selvää, että kaikkihan me haluamme rakastaa!

Monet meistä painis- kelevat arjessaan vihan tunteiden aiheuttaman synllisyyden kanssa. Jos- kus on armostoman vai- keaa hyväksyä negatiiviset fiilikset läheisiä kohtaan, sillä kristillinen etiikka vaatii meitä rakastamaan ehdoitta kaikkia sukulai- sia, tuttav- iä, ystäviä ja koi- ran omistajia. Sana ”rakas- ta” silloin, kun kohteena on koko yhteisö, on vaati- va ja varsin optimistinen ilmaisu.

Pohtisinkin mieluum- min sitä, kuinka me edes sietäisimme toinen toi- siamme? Naapuri ärsyt- tää, puoliso- sta alamme saada tarpeeksemme, työkaverit ovat syvältä ja vastaantulijat mulkoilevat omituisesti. Jokaista heis-

tä meidän tulisi, ei vain ke- stää jotenku- ten, vaan oikeasti rakastaa.

Me voimme harjoitella näkemään enemmän hyvää toinen toisissamme ja ajattelemaan positiivisemmin kanssaelä- jistämme.

Seurakuntaelämä tarjoaa siihen mo- nia mahdollisuuksia. Osallistuminen messuun, yhteys toisiin uskoviin, har- taushetket, Raamatun lukeminen, ruko- us, hiljaisuus ja mietiskely ovat sellaisia keinoja, joiden avulla voimme kasvaa ja havahtua hengellisesti.

Jos Jumala tahtoo, Pyhä Henki vaikuttaa meissä li- säten sietokykyämme. Hän voi herättää uinumassa ol- leet lämpimät tunteem- me. Riittää, että aidosti ponnistelemme kohti pa- rempaa ja pyristelemme pois- päin pahasta. Oman pienuuden tunnustami- nen ja elämän tärkeysjär- jestyksen pohtiminen aika ajoin päivittävät suhteelli- suudentajamme.

Huumori on myös ver- raton arjen apuneuvo ja tärkeä puolustautumis- keino silloin, kun olem- me vähällä maalata kaiken mustalla. Jumala haluaa meidän kierrättävän Hä- neltä saamaamme rak- kautta toinen toisillemme. Tämä on paras tapa osoit- ta- vastarakkautta. Haas- tan siis kaikki ”kumisevat vaskit” ja ”helisevät sym- baalit” rakastamaan!

SIRPA NUMMENHEIMO
KIRJOITTAJA ON KUOPION SEURAKUNTAYHTYMÄN VS. SAIRAALAPASTORI.

Kukkakauppa
Hautaus toimisto
Pitopalvelu



Kukka ja hautauspalvelu
ROSANNA
Puijonkatu 17
www.kukkajasidontarosanna.fi
Kukkakauppa p. (017) 261 1456
Hautaus toimisto p. 044 094 5919

PERUNKIRJOITUKSET
testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
Herastuomari Leila M. Tuomainen
Koljonniemenkatu 2, 2. krs, p. 044 211 9876

PITOKAMMARI NEULAMÄKI

Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

Ammattitaitoinen pitopalvelumme toimittaa ruuat, astiat ja henkilökunnan tilaisuuden hoitamiseksi myös asiakkaan omiin tiloihin.

**Kaikenlaiset perhejuhlat
ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet.
Ryhmäruokailut.**

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä ja suunnittelemme tilaisuuden yksityiskohdat asiakkaan toiveiden mukaan.

Pitokammari
www.pitokammari.com

Yrittäjätie 22, Kuopio Puh. 044 345 7916
info@pitokammari.com

www.bible.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima • Suomen Pipliaseura • www.pipliakauppa.fi

TARTU PIPLIAAN

Uusia
RAAMATTU
tuotteita!



VIRSIKIRJAPOKKARI
Pienovirsikirja, Valoristikannet. Nuotillinen.



**MANGA
METAMORPHOSIS**
Sarjakuvakirja evankeliumin synnystä. Nelivärikuvitus.

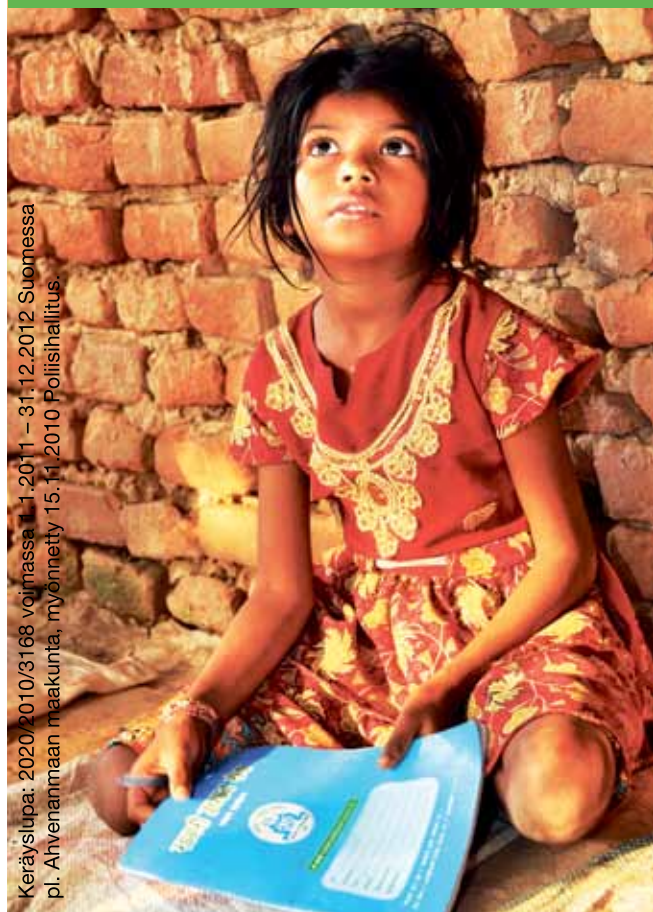
FARKKURAAMATTU
Rennot kangaskannet, vetoketju ja oikea tasku.

**UUSIA PIENOIS-
RAAMATTUJA**

MEMORAAMATTU
Tyylikkää nähkäjäjietelmäkannet punaisella kuminauhalla. Mukana banderolli raamatunlauseella.



Suomen Pipliaseura | PL 54 | 00241 HELSINKI | puh 010 838 6520 | www.pipliakauppa.fi



Keräyslupa: 2020/2010/3168 voimassa 1.1.2011 – 31.12.2012 Suomessa pl. Ahvenanmaan maakunta, myönnetty 15.11.2010 Poliisihallitus.

TASAUS 2011

NEPAL

Koulu antoi Babilalle ihmisarvon.

Nepalilainen dalit-tyttö Babita Shada on vasta kouluun päästyään ymmärtänyt olevansa tärkeä. Alakastisena hän on ollut yhteiskunnan ulkopuolinen.

Osallistumalla Tasaus-kampanjaan autat Nepalin alakastisia ja vammaisia mukaan yhteiskuntaan ja kiinni parempaan tulevaisuuteen. Koska jokaisella on oikeus ihmisarvoiseen elämään.

Lahjoita Tasaus-keräykseen:
Sampo Pankki 800014-161130
IBAN FI38 8000 1400 1611 30
BIC DABAFIHH
Viesti: NEPAL36
www.tasaus.fi

SEURAKUNNAT

Tuusniemen kirkkokuoro to klo 17.30 Tule mukaan! Kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.
Perhekerho ti klo 9.30-11. Lastenohjaajana Sirpa-Liisa Pelkonen, puh. 040 4888 632.
Aamurukous ti klo 10 Kammarilla.
Poikakerho 7-9 lk ti klo 16-17.30 kerhuhuone ja koulun Sali.
Poikakerho 5-6 lk ke klo 16-17.30 kerhuhuone ja koulun Sali.
Poikakerhoja ei ole viikolla 39.

MUUTA

Työseurat pe 23.9. klo 12 Irmii Sollolla, Harjutie 1 B 8.
Nuorten yökahvila pe 23.9. klo 19.30-22 Päätälölla.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

Messu su 18.9. klo 13. Uwe Mäkinen ja Riikka Tuura. Messu alkaa nyt aina klo 13.
Messu su 25.9. klo 13. Uwe Mäkinen ja Anne-Mari Kraft.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Vehmersalmen kirkkokuoro keskiviikkoisin klo 18. Kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.
Perhekerho ei ole 21.9., mutta tervetuloa taas 28.9. kirkkoseikkailuun Uwe Mäkinen ja Merja Manninen kanssa.
Kokki-ukkojen ensimmäinen kokkaaminen Eero Hujasen johdolla ke 21.9. klo 17-20. Mitä useampi kokki sen sakeampi soppa. Ilmoittaudu 16.9. mennessä Uwe Mäkiselle, puh. 040 4888 638. Elin-tarvikemaksu 5 €.
Varttuneen väen virkistöpäivä ti 27.9. klo 10-12 "Aistipäivät", tietoa kuulon ja näyn asioista ikääntyneille. Ruokamaksu 5 €.
Kimmo Kivelän syntymäpäiväjuhlat ke 5.10. klo 16.30-18.30 soppatarjoilu seurakuntakodilla, klo 19 lyhyt hartaushetki kirkossa.

MUUTA

Nuortenilta ke klo 19 Majakan yläkerrassa.
Diakoniapäivystys to klo 13-15 pappilassa.
Papin päivystys to klo 13-15 pappilassa.
Uudet sudenpennut ma klo 12.40-13.40 Majakan yläkerrassa.
Tyttökerho ma klo 14.45-15.45 Majakan yläkerrassa.
Poikien liikuntakerho 1-3 lk. ma klo 14.45-15.45 Majakan salissa.

Vanhat sudenpennut, seikkailijat ja tarpojat klo 18 Majakan yläkerrassa. Jatta Utriainen puh. 040-4888 643.
Poikien liikuntakerho 4-6 lk. ti klo 14.45-15.45 Majakan salissa.
Räsälän kerho ti klo 18-19 Räsälän liittolassa.
Tyttöjen liikuntakerho to klo 14.45-15.45 Majakan salissa.
Lähetyspiiri to 15.9. klo 11-13 Lähimmäisen kammari. Uwe Mäkinen.
Lähimmäisen kammari ma 19.9. klo 10-12 Kammarissa.

JÄRVI-KUOPION YHTEISET

Jumalanpalvelusaikojen muutoksia Riistaveden ja Vehmersalmen kirkkojen jumalanpalvelusajat muuttuivat 1.9. alkaen. Messu Riistaveden alueseurakunnassa klo 10 ja Vehmersalmen alueseurakunnassa klo 13.
Seurakuntatoimisto on suljettu 22.-23.9. koulutuksen vuoksi.
Nuorisotapahtuma "Pyhän eessä" Kajaanissa la 8.10. Meitä odottaa yhteinen elämyksellinen päivä. Ilmoittaudu Jatalle puh. 040 4888 643.

KASTETUT

Elli Alina Kumpulainen, Vehmersalmi, Nelli Noora Tuulia Ahonen, Säyneinen.

KUOLLEET

Juho Pekka Lehtoviita 91 v, Tuusniemi, Tyyne Helmi Muinonen 91 v, Kaavi, Rauha Annikki Lötjönen 81 v, Riistavesi, Aino Inkeri Mustonen 41 v, Kaavi.



KIRKKO Haarahongantie 4

Sanajumalanpalvelus su 18.9. klo 10. Matti Hoffrén, Tapio Lepola ja Marjaana Kaisto.
Messu su 25.9. klo 10. Viljelijöiden kirkkopyhä, Sirpa Ylikotila, Seppo Laitanen ja Airi Heiskanen. Jatkotilaisuus tarjoiluineen srk-talossa.

SEURAKUNTATALO

Lähetysten sydänaännet ke 14.9. klo 8.30 lähetyskellarissa.
Askartelupiiri ke 14.9. klo 9 lähetyskellarissa. Tule tutustumaan!
Perjantai kahvila pe 16.9. klo 18-22. Mukana talvilomari pari 3/2011 isosia. Ilta-hartaus klo 19.30.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 19.9. klo 13.

Askartelupiiri ke 21.9. klo 9.
Siilinjärven lapsikuoro to 22.9. aloittaa syyskauden klo 16.30-17.30. Kokoonnumme seurakuntatalon pienessä salissa laulun ja leikin merkeissä. Kuoro on suunnattu ala-asteikäisille lapsille. Lisätietoja saa kanttori Marjaana Kaistolta, puh. 044 7284 615.
Perjantai kahvila pe 23.9. klo 18-22. Mukana päiväripari 4/2011 isosia. Ilta-hartaus klo 19.30.
Seurat (Rauhanyhdistys) su 25.9. klo 15.
Juttutupa ma 26.9. klo 10 lähetyskellarilla. Tule kahvikupin äärelle juttelemaan sinulle tärkeistä asioista.
Musiikkia Maanantaisin - oppilaskonsertti ma 26.9. klo 18. Siilinjärven musiikkiopisto.
Katekismusiikki ti 27.9. klo 13-14.30 lähetyskellarilla.
Askartelupiiri ke 28.9. klo 9 lähetyskellarilla.
Omaishoitajakerho ke 28.9. klo 12-14. Ohjelmaa hoitajille sekä hoidettaville yhdessä ja erikseen.

VOURELAN KIRKKO

Vuorelan lapsikuoro ke 14.9. Kokoontuu keskiviikkoisin klo 17-18 laulun ja leikin merkeissä. Kuoro on suunnattu ala-asteikäisille lapsille. Lisätietoja saa kanttori Marjaana Kaistolta, puh. 044 7284 615.
Messu su 18.9. klo 13. Matti Hoffrén ja Marjaana Kaisto. Kirkkokahvit ja siioninvirsiseurat jumalanpalveluksen jälkeen.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 19.9. klo 13.
Arjen ateria to 22.9. klo 11-12.
Sanajumalanpalvelus su 25.9. klo 13. Sirpa Ylikotila ja Marjaana Kaisto.
Vuorelan lähetyspiiri ti 27.9. klo 10-11.30.

MUUT

Ystävän tupa ma 19.9. klo 9 Leppäkaarten kerhuhuoneessa, Honkarannantie 8.
Risulantien kerho ma 19.9. klo 13 Risulantie 12 kerhuhuoneessa.
Kotipolun kerho ti 20.9. klo 13.
Sururyhmä läheisensä menettäneille alkaa Siilinjärven seurakuntatalossa syyskuun lopussa. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa pääsääntöisesti torstai-iltaisin. Tarvittaessa aloitetaan myös perjantaisin koostuva päiväryhmä. Mikäli olet menettänyt läheisesi tänä vuonna heinäkuun loppuun mennessä, voit ilmoittautua ryhmään 20.9. mennessä puh. 017 2884 600. Ilmoittautuneisiin otetaan yhteyttä ennen ryhmän tai ryhmien alkamista. Tiedustelui-



KARIKUONEN



SUOMEN LÄHETYSSEURA

14.9.–27.9.11

hin vastaa myös Sirpa Ylikotila puh. 044 728 4608. **”Maan ja taivaan kulkijoita”** hiljaisuuden retriitti Ruokoniemessä 7.-9.10. Tied. ja ilm. Sirpa Ylikotila 26.9. mennessä puh. 044 7284 608.

KASTETUT

Jori Juhani Pitkänen, Akse-li Juhani Aleksander Myk-känen, Kiia Maria Kristiina Ihalainen, Niilo Sulo Kas-peri Haatainen, Nea Jo-hanna Mönkkönen, Helmi Elisa Rönkkö, Topias Kas-peri Heikkinen.

KUULUTETUT

Jani Vilho Kalevi Miettinen ja Marika Johanna Haikonen.

KUOLLEET

Antti Pekka Juhani Airak-sinen 49 v, Markku Uole-vi Kettu 48 v, Topi Antero Rissanen 72 v, Viljo Heikki Koponen 80 v, Helge Ka-levi Väisänen 77 v, Aune Marjatta Tiitinen 56 v, Liisa Jokiniemi 87 v.

DIAKONIA-KESKUS

KESKUSSEURA-KUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259 **Kuurojen lähetyspiiri** to 15.9. klo 17. **Huonokuuloisten seura-kuntapiiri** ke 21.9. klo 13.

DIAKONIAKESKUS Suokatu 31

puh. 040 4848 464 **Kehitysvammaisten kah-vikerho** ke 14.9. klo 13.30. **Hyväntuulenpiiri** ti 20.9. klo 12. **Näkövammaisten piiri** to 22.9. klo 13. **Kehitysvammaisten kah-vikerho** ke 28.9. klo 13.30.

OPISKELIJAT JA NUORET AIKUISET

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA Sairaalakatu 11

www.kolmekohtaamis-ta.com **Kolme kohtaamista-illat** ke klo 18. **Musiikki-ilta**, 14.9. Lauri Sutinen. **Mukaan hengelliseen vanhustyöhön**, 21.9. Ilkka Sormunen. **Älä pelkää 2011** 24.9 klo 16 Savon ammatti- ja aikuisopistolla. House Band: Jarkko Maukonen & pumpppu sekä Punainen Lanka, Popo Salami, HB, Jussi Miettinen, Panu Par-tanen. **Sovinto Jumalan kans-sa ja uusi elämä uskossa**, 28.9. Raimo Lappi.

OPISKELIJA-JA KOULULAIS-LÄHETYS OPKO Sairaalakatu 11

Opiskelijaillat la klo 18. www.opko.fi/kuopio **Mitä usko on?** la 17.9. klo 18, Elina Karjalainen. **Älä pelkää -tapahtu-ma** la 24.9. klo 16. Muka-na menossa mm. HB ja OPKOn pääsihteeri Jussi Miettinen. **Yhteisen jakamisen ilta** la 1.1.klo 18.

PERHEASIAIN NEUVOTTELU-KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja mak-sutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksis-sä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA Puhelin

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/ matkapuhelinmaksu. Net-tiosoite: pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY Myllykatu 5

puh. 017 2614 500 toimisto@knnky.fi www.ywca.fi/paikallisyh-distykset **Piirit alkavat tällä vii-kolla:** **Raamattupiiri** ke 14.9. klo 13, **lähetyspiiri** ke 21.9. klo 13, **naisten hyvin-vointipiiri** ke 14.9. klo 17 alk., **kävelytretki** H-lahden kulttuuripolulla ke 21.9., **lauluryhmä** ke klo 16, ter-vetuloa uudet laulajatkin. **Perhekahvila** ma klo 9.30-12. **ITU-ryhmä** alkaa ma 19.9. klo 17-21. **SRO-ilta** su 25.9. klo 18. Pekka Heikasen luento Room.8-luvusta. Keskuste-lua ja iltakahvi. **Päivystys** kansliassa ti ja to klo 9 – 11 **Yhteiskristillinen ru-kousilta** tiistaisin klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi, tarjolla.net. Myös Facebook. Kristillinen Kirjapalve-

lu Lähetyskodissa ma-pe klo 11-15. Toimisto avoinna ma-pe 10-16.

Pienryhmät Lähetyskodissa:

Ma klo 6 **miesten aamu-piiri**, klo 7 ja 8 **aamuru-koushetki**, klo 9.30 **äiti-lapsipiiri**. Ti klo 16 **raa-mattupiiri** parillisina ti, klo 18 **rukoushetki** parit-tomina ti. Ke klo 12 **päi-vähartaus ja kahvihet-ki**, klo 18 **nuorten aikuis-ten Kolme Kohtaamista**. To klo 16 **raamattu- ja lä-hetyspiiri** parittomina to; klo 18.30 **nuorten Nuot-ta-ilta**. La klo 18 **Opkon opiskelijailta**.

Kuopio:

Kohtaamispaikka to 15.9. klo 18.30 Riistaveden srk-talossa.

Radio Dei:

P-SKL:n ohjelma pe 16.9. klo 19 ”Kohtaamispaikka-na Jumalan Sana”. **KL-lähetyspyhän messu** su 18.9. klo 13 Riistaveden srk-talossa. Saarna Elina Karjalainen, liturgia Kirsi Leino. Kirkkokahvit ja **lä-hetystilaisuus**, Anu Ket-tunen. **Kohtaamispaikka** to 22.9. klo 18.30 Puijon kirkossa. Elina Karjalainen **Nuorten Älä pelkää-ta-pahtuma** la 24.9. klo 16-22.30 Savon ammatti- ja aikuisopistolla. **KL-lähetyspyhä** su 25.9. klo 10 Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa. Klo 11.30 **Japani-lähetysti-laisuus**. Jouko Kauhanen, Lauri Paatero. **Kohtaamispaikkana Lä-hetyskoti** su 25.9. klo 16, ”Ihmissuhteet kuntoon 2”, Anja Komulainen, Elina Karjalainen, Välke.

Juankoski:

Kohtaamispaikka ke 14.9. klo 18.30 srk-talossa. Kaavi: **Kohtaamispaikka** to 29.9. klo 18.30 Kaarto-tien kerhohuoneessa. Kurssit: **Raamatun kiel-ten kurssi:** To-la 29.9.-1.10. To klo 17.45-21 NNKY:ssä, pe klo 13.30-16.45 ja 17.45-21. ja la 9.30-12.45 ja 13.45-

17. Lähetyskodissa. Opet-tajana Juha Muukkonen.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

www.sana-fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi puh. 0207 681660 Krito-työ: anja.komulai-nen@sana.fi puh. 0400 793 446 **Pienryhmien** viikko-ohjel-ma: Ma **Heprean piiri** klo 13-15 tied. ja ilm. puh. 017 2613406/Anja. **Rukouspii-ri** klo 17.30-19 alk. 5.9. Ti pariton vk **Naisten solu** alk 13.9. klo 18-19.30 puh. 0500 372 791/Aune. Ke parill.vk **Askartelupii-ri** klo 13-16 alk.7.9. puh. 050 555 2300/ Marjat-ta. **Raamattupiiri** klo 18-19.30 alk.21.9. puh. 050 548 4087/Juha. Ke pariton vk. **Miesten piiri** klo 18-19.30 alk.28.9. puh.044 043 8585/ Toivo. To **Krito-ryhmät** klo 18-20. Krito-työ: Anja Komulai-nen, anja.komulainen@ sana.fi, puh.0400 793446. **Perjantaisin rukouspäi-vystys** klo 13-16. **Nuorekkaiden aikuisten kotisolu** pariton vk. vaih-tuvana päivänä klo18. Lisä-tietoja: marjut.rasanen@ gmail.com, ninatt_parta-nen@hotmail.com. **Lopunajat Raamatun il-moituksessa** to 15.9. klo18. Pastori Jouko Koistinen. **Sanan ilta** pe 16.9. klo 18. Opetus ylistyksestä. Kri-stiina Tanhua-Laiho. **Naisten kesken** ti 20.9. klo18.30 Kahvitarjoilu klo 18. Martan ja Marian aske-lissa, hiippakuntas sihteeri Sirpa Juola. **Vertaistukiryhmien esitely-** ja ryhmiin ilmoittau-tumisilta to 22.9. klo 18-20. Odotamme teen ja kahvin kera. Ryhmät alkavat to 29.9. klo 18. **KKK-retriitti** pe-su 30.9.-2.10 Särkiniemen srk-talol-la. Lisätietoja ja ilmoittau-tuminen: http://kkk.dy.fi

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Evangelisten opiskelijoi-den kotisivuosoite www.sley.fi/eo/html/fi/kuo-pio.html Itä-Suomen piirin työnte-kijä Johannes Häkämies, puh. 050 3212 938, johan-nes.hakamies@sley.fi

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net **Seurat** ke 14.9 klo 19. **Seurat** su 18.9 klo 15. **Seurat** Mäntylän palve-lukesuksessa ti 20.9 klo 13.15. **Lauluseurat** ke 21.9 klo 19. **Aluseurat Siilinjärvi**, Savela, Kehvontie 652, pe 23.9 klo 19. **Aluseurat Kuopio**, Kum-pulainen, Tähtitarhantie 18, pe 23.9 klo 19. **Keskusteluilta** la 24.9 klo 18. **Seurat** Siilinjärven srk-ta-lolla su 25.9 klo 15. **Seurat** su 25.9 klo 15. **Lauluseurat** ke 28.9 klo 19. **Seurat** Vehmersalmen palvelukeskuksessa to 29.9 klo 13.30.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Huninkaankatu 22

Toimipiste avataan 21.9. Virsituokio keskiviikkoisin klo 10-11. **Siioninvirsiseurat** su 25.9. klo 18 Puijon kirkolla. **Seurat** to 29.9. klo 18 Kes-kusseurakuntatalolla ker-hohuone Samulissa.

AHOLANSAARI

Lounasristeilyt lauantai-sin 15.10. asti, laiva Sääski-niimestä klo 12. **Jatkis** 16.-18.9. kesän rippi-koulunuooret kokoontuvat saareen. **Körttifoorumi** 23.-25.9. Aholansaaren ystäväpäi-vät (huom. muuttunut ajankohtal!) 7.-9.10. La klo 10 Onko haahtemme jo hukkumassa? Vs. toimin-nanjohtaja Eero Myrsky-kari, klo 12.30 Paavon viisi virttä- esitelmä. Hy:n alue-sihteeri Tuomo Ruuttu-nen, klo 15.30 raamattu-tunti. Su klo 10 jumalan-palvelus. **Opiskelijoiden ja työ-ikäisten ruskaretki** 14.-16.10. Laitetaan saarta tal-vikuntoon ja välillä hiljen-nyttään. **Hiljaisuuden retriitti** (mukana Nilsin srk) 21.-23.10. **Tiedustelut ja ilmoittau-tumiset** puh. 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi

LÄHETYSKAUPPA VAKKA Kuninkaankatu 22

Avoinnä ti-pe klo 11-15, la 11-14. Puh. 017 2622 322, 040 451 4135. www.kuopi-onseurakunnat.fi/lahetys-kauppavakka **Tasaustapahtuma** toril-la la 24.9. Nepalil läheti-Kirsti Kirjavainen tulee vieraaksi. **Ugandalaisia paperihel-miä** runsaasti saatavilla Tasaustapahtumassa toril-la ja Vakassa.

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palave-rit arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. **AA-ryhmä** Kotipolku 7, Siil-injärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18. **AAL-ryhmä** alkoholistisessa tai toimimattomassa perhees-sä kasvaneille aikuisille torstai-sin klo 18-20 Propellissa, Min-na Canthinkatu 4 C 3. krs. Sa-tamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. http://www.aal.fi **Aamun sana ja rukous** yh-teiskristillinen hetki perjantai-sin klo 8 Eelim –temppelissä, Vuorikatu 29. **Abortin läpikäyneille Ar-mahdettu ja vapautettu –vertaistukiryhmä** alkaa Kuo-pion NNKY:llä, Myllykatu 5. Ryhmä kokoontuu ma klo 17.30-19.30. 19.9., 26.9., 3.10., 10.10., 17.10., 24.10., 31.10., 7.11., 14.11. Ilm. Riitta Mäntylä, ver-taistukiryhmänohjaaja, Kuo-pion seudun itu-vastaava, p. 044 3212725 tai päivystys-puh. 044 576 6670 ma-pe klo 17-21. **Al-Anon ryhmät** alkoholi-ongelmaisten läheisille, Hat-salankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilin-järvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, seura-kuntatalon vanha puoli, Kaa-vi ti klo 19. **Avoim keskustelupiiri** lapse-na seksuaalista hyväksikäyt-töä kokeneille ja heidän lähei-silleen ke 7.9., 5.10., 2.11. ja 7.12. klo 17.30-19 Suomen Mielen-terveysseuran toimiston ko-koustilassa, Myllykatu 8. **Imetystukiryhmä** parillisten viikkojen maanantaisin Mal-japuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryh-mästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimety-s-tukiryhma.fi **Irti huumeista** puhelinpäi-vystys ma-pe klo 18-21, p. 0203 -22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052. **Katiska**, Särkiniemen asukas-tupa, Rimpitie 2 avoinna ar-kisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikun-nat.net **Kirkon Ulkomaanavun tuot-teita** myytävänä arkisin tilai-suuksien aikana Keskusseu-rakuntatalon aulassa, Suo-katu 22. **Kompassi**, Kuopion Setle-mentti Puijolan Monikulttuu-rikeskus, Myllykatu 1-3. Avoin-na ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmai-set suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/ kompassi **Kotikulma**, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30 -15. Kuo-pion Setlementti Puijola ry, Jalkasankatu 7, p. 050 3727 900. **Kriisikeskuksessa kriisipäi-vystys** joka päivä klo 14 -21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma - pe klo 8-21. Kuopion A-Kilta. Avoimet vertaisryhmät päihhteettö-myyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkiika-tu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi **Kuopion Kristilliset Eläke-läiset**. Laulutuokio ja kerho ti 20.9 klo 12.30 Keskussrk.talon Samuli-salissa. Retki Varkau-teen Kristillisten El. kirkkopy-tiä Kirsti Kirjavainen tulee vieraaksi. **Laulun ja Sanan tilaisuus** ti 27.9 klo 13.15 Mäntylän palve-lutalossa. **Kuopion mielenterveystuki ry** Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 0400 889 827. **Kuopion Työttömät ry**. Suo-katu 18. Avoinnä ma-pe 8-15, p. 050 4400 900.

www.kuty.fi. **Länsi-Puijon asukastupa** avoinna ma - pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13. **Nimettömät narkomaanit** su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46. **NNKY**, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkomuspiiri tiistaisin klo 9. Miesten raamattupiiri parillisen viikon ti klo 18. **NNKY:n Iitu -puhelinpäivys-tys ja tukipalvelu** yllätysras-kaustilanteissa ja abortin jäl-keen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net **Narsistien uhrien tuki ver-taisryhmä** Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satama-kadun puolelta. **Petrosen asukastupa** Pyörön-kaari 19, II. krs. Avoinnä ma-pe klo 9.30-15, p. 3644 597. **Portti**, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suo-nensisäisesti huumeita käyttä-ville, Vuorikatu 31-33. Avoinnä ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä. **Puijonlaakson asukastupa** palvelukeskuksessa, Sammakkolammentie 12. Avoinnä ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma. Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanot-to ma - pe klo 8.30-11. Ajanva-raus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mälikatu 11 p. 183 684. **Rikosuhripäivystys** käytän-nön neuvoja, ohjausta ja hen-kistä tukea. Palvelupiste/Krii-sikeskus, p. 2627 738. Autta-va puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneu-vonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi **Sotaveteraanimuseo** avoin-na tilauksesta ryhmille. Va-raukset puh. 281 1130 arkisin klo 9-13. **Suomen sairaanhoitajien kristillisen seuran tapaa-minen** 19.9. klo 18.30 Mum-mon mökissä, Puijonkatu 10. Vieraana rovasti Matti Vaini-kainen. **Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk** p. 017 183 393. Perhe-kriisiyksikkö, Lastentie 1. **Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille** ti 11.10. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs. Tied. Liisa Paa-telainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955. **Virvatuli ry:n ruokajakelu** Myllykatu 1-3. Tiistaiasiakkaat aloittavat 6.9. klo 10 ja perjan-taiasiakkaat 9.9. klo 10. Uudet asiakkaat tervetuloa. **Yhden Vanhemman Perhei-den Liitto ry:n eroinfo** ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800. **Yksinhoitajien Kanava ry** tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kank-kunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kierrätyskeskus, Telkkisten-tie 6. Avoinnä ma-pe klo 8-15, p. 044 7148 004. **Kirpputori Toivonsäde**, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoin-na ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629. **Kehitysmaakauppa Elämän-lanka**, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774. **Pohjois-Savon Syöpäyhdis-tys ry:n kirpputori**, Kunin-kaankatu 23, ma-to 10-16, pe 10-13. Tied. puh. 040 7092 430. **Rihma**, Puijonkatu 39. Avoin-na ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. Vapaaseurakunnan kirppari **Ropo**, Käsityökatu 28. Avoin-na ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

PYHÄ PUUHA

Lue yksin tai yhdessä vanhemman kanssa ensimmäisestä Johanneksen kirjeestä, luvusta kolme, jakeet 11-18.

Etsi tie labyrintin läpi, niin saat tietää millä tavoin tulisi rakastaa.

TEHTÄVÄN LAATI: SUSANNA HOLMA

VIIKON VALINTA

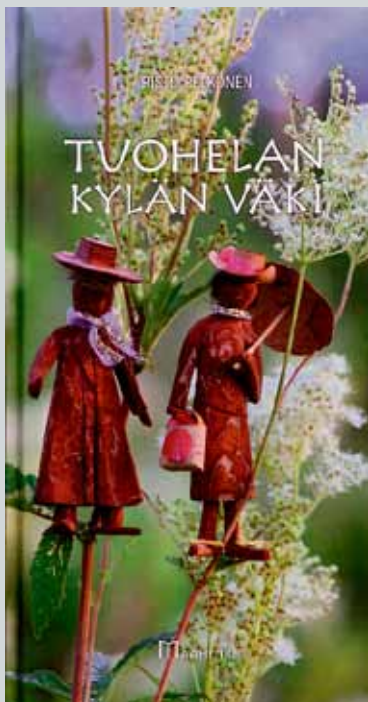
Hyvän mielen kirja

Sanomatalon Tuohelan kylän väki -näyttely jäi vahvasti mieleen. Siihen on ilo palata kirjan kautta. Arkkiatri **Risto Pelkonen** (s.1931 Iisalmi), suomalaisen lääketieteen korkeimman arvonimen haltija on myös kansantaiteilija.

Pelkonen kertoo halunneensa opettaa lastenlapsilleen, että kaikkea ei tarvitse ostaa kaupasta, leluja voi tehdä itsekin. Hän keräsi myrskyn kaatamien puiden korjuun jälkeen kaarnapalasia ja kantoi ne repussaan liiteriin.

Hän alkoi veistellä ukkoja ja akkoja, joita lastenlapset kutsuivat puupääperheeksi. Nukkekotikin rakennettiin. Lastenlapset kasvoivat ja kaarnaperhe varastettiin vinttiin.

Pelkosen hyväntahtoista ilmettä katsoessani, en ihmettele että hän alkoi veistellä kaarnahahmoja omaksi ilokseen. Leikkimielistä ja sitkeyttä riittää. Ateljeessa eli puupölkyn ääressä syntyi hahmoja, joilla on historia, nimi ja ammatti, oma paikka itä-



suomalaisessa maalauskylässä 1950-luvulla. Syntyi tarina ihmisistä, joka on fiktiota ja satua.

Yhteisö on kuin elävästä elämästä, missä asuu koko ihmiselämän kirjo lempeitä ja yrmyjä, kymmenittäin sodan-

jälkeisen Suomen asukkaita. Kaarnaväen koon tajuaa parhaiten kun katsoo heitä kuvissa, missä he ovat kukien rinnalla. Kuvat ovat Pelkosen ja Veli Granön kuvaamia.

Kylässä viettää kesäänsä myös professorin perhekunta. Värikkääseen joukkoon kuuluvat niin kulkuri, romukauppias kuin romani-perhekin. Konstaapeli Vihinen osaa venäjää ja kutsuu koiraansa Pushkiniksi.

Herkällä vaistolla ja huumorilla luotu Tuohelan kylän väki sykähdyttää. Sanojen taakse ja rivien väliin mahtuu paljon elämänviisautta.

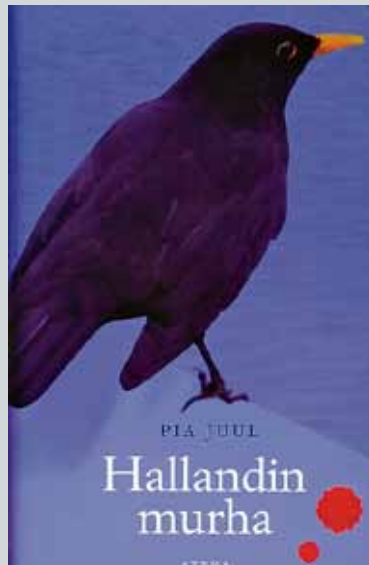
Tuohelan kylän väki on ollut näyttelyissä ulkomaita myöten. Nyt näyttely on esillä Kokkolassa vuoden loppuun: K.H. Renlundin museo, Pedagogio.

RITVA KOLEHMAINEN

Risto Pelkonen:
Tuohelan kylän väki
112 s., 29 e., Maahenki 2011.

Kuka sen teki?

Tanskalainen **Pia Juul** (s.1962) on arvostettu nykykirjailija, jonka teos Hallandin murha



on voittanut Tanskan merkittävimmän kirjallisuuspalkinnon, Den Danske Banks litteraturpris. Romaanin on suomentanut Katriina Huttunen.

Kirja vaikuttaa aluksi perinteiseltä dekkarilta, mutta etenee yllättäviin suuntiin.

Bess oli uppoutunut kirjoittamaan kirjaa yön yli, virkistyi mustarastaan vihellykseen ja torakhti sohvalle. Jokin ääni herätti hänet. Lähtikö Halland?

Pian ovella on poliisi. Halland on ammuttu.

Tapahtumat liukuvat menneeseen. Täytyy soittaa Abbylle, tyttärelle, vanhemmille...

Juul'n dialogit ovat taitavia. Tarina koukuttaa. Olivatko Hallandin viimeiset sanat syytös ja kenelle?

Rikos jää arvoituksesi. Luki ja voi arvailla ja miettiä ratkaisuja. Kaiken kaikkiaan kirjassa puhutaan eniten ihmisyydestä, silti murhan arvoitus jäi kaihtamaan.

RITVA KOLEHMAINEN

Pia Juul:
Hallandin murha,
2005 s., 32 e., Atena 2011.

RISTIVETOA

Seurakunta sparraajaksi

Uutta kehitettäessä seurakunta unohdetaan.

”Säyneinen on Järvi-Kuopion seurakunnan pienin ja perimmäinen alue-seurakunta, mutta meissä on energiaa ja halua tehdä yhdessä”, sanoo **Salme Harjunen** Säyneisistä. Hänen kotonaan Suur-Säyneisen rannalla vietettiin sunnuntaina perheen pyhää.

Seurakunnassa ovat alueen aktiivisimmat kirkossa kävijät suhteutettuna asukaslukuun. Heillä on huolenpito lähimmäisistä verissä. Siitä kaunis esimerkki näkyi perheen pyhästä jäljelle jääneen rantakalan viemisessä huonokuntoisille vanhuksille.

”Kyllä minä enemmän väkeä tänne odotin”, Harjunen pahoittelee. Tiedote perheen pyhästä oli lähtenyt koulun kautta kaikkiin koteihin.

Ainoana lapsiperheellisenä oli **Riina Vornanen** kahden lapsensa kanssa. Neli-kuinen **Pasi**-vauva nukkui vielä vaunuisa, **Väinö**-poika juoksenteli pihalla.

”Lasten kanssa on vaikea lähteä. Varsinkin pikkuvauvan”, Vornanen arvelee syyksi perheiden poissaololle. Mikä sitten olisi se vetovoimatekijä, mikä saisi perheet innostumaan seurakunnasta. Sitä hän ei osaa sanoa.

”Kaikilla on olevinaan kiire! Minusta se on itse tehtyä. Ei aina tarvitsisi touhottaa niin kamalasti.”

Salme Harjunen arvelee, että kun jumalanpalveluksia pidetään muuallakin kuin kirkossa, esimerkiksi luonnossa ja kodeissa, se ehkä saa ihmiset paremmin kiinnostumaan kirkon tarjonnasta. Myös tarkasti tietylle ryhmälle kohdennettuna voi tilaisuuksista tulla suosittumia.



Kristuksen kärsivät kasvot ovat meihin päin. Niissä ihmisissä joita emme hyväksy jotka epäonnistuvat edessämme joita vihaamme.

Meidän kasvomme ovat puhtaat fariseuksen kasvot, täynnä juonia ilmeettömän oikeassa aina jakamassa ilmeettömyyttä ja oikeutta.

Sivukaduille paistaa kirkas aurinko kuin Kristus hymyilisi.

RISTO KORMILAINEN
SEN MATKAN TAHDON KULKEA

Piispanvaali lähtöruudussa

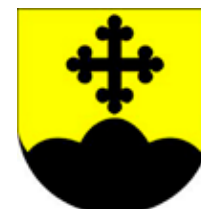
Kuopion piispanvaalin ehdokasasettelu alkaa ensi viikolla.

Kuopion piispanvaalin ehdokasasettelu alkaa keskiviikkona 21. syyskuuta ja päättyy 21.11.

Piispanvaalin ensimmäinen kierros on 31.1. klo 13. Ellei kukaan ehdokkaista saa tuolloin yli puolta äänistä, toinen kierros järjestetään 20.2. klo 13. Tulos vahvistetaan samana päivänä.

Vaalissa voivat äänestää Kuopion hiippakunnan papit, lehtorit ja maallikkovaltiosiijat. Äänivaltaisia on 666.

Julkisuudessa Kuopion piispanvaaliin on viime maanantaiaamuun mennessä antanut suostumuksensa professori **Miikka Ruokanen**. Kuopion seurakuntayhtymän oppilaitospastori **Raimo Hakkarainen** on tunnustellut kannatusta hiippakunnan alueella. Valitsijayhdistys Ruokaselle on syntymässä.



Kannatuksen ääniä on kuulunut myös lääninrovasti **Jaana Marjaselle** sekä teologian tohtori **Pauliina Kainulaiselle**. Valitsijayhdistykset heille ovat mitä todennä-

köisimmin syntymässä. Papit näyttävät kuitenkin olevan varsin varovaisia sitoutumaan antamalla nimensä listoille.

Joensuussa järjestetään pappien ja luottamushenkilöitten neuvottelu 21. syyskuuta. Kuopioon suunnitellaan vastaavanlaista keskustelutilaisuutta.

Vaalipaneelit ehdokkaitten kesken järjestää hiippakunnan tuomiokapituli.

Piispanvaalin valitsijayhdistyksen muodostaa vähintään kymmenen äänivaltaista jäsentä. Ehdokkaalta on oltava kirjallinen suostumus.

Piispa **Wille Riekkisen** lähtömessu on Kuopion tuomiokirkossa 14.huhtikuuta klo 10. Uusi piispa vihitään virkaan 6. päivänä toukokuuta.

LAHJA PYYKÖNEN

KIRKKO & KOTI

16

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 28.9.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma-pe klo 8-16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232 Ulla Remes (virkavapaalla) Lea Lappalainen, p. 040 484 8234 Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236 Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahetus.fi, puh. 017 264 7800

sivukylille

ANNA-LIISA PEKKARINEN



Riina Vornanen sai herkutella rauhassa rantakalalla, kun Pasi-vauva nukkui tyytyväisenä vaunuissa. Kristiina Mikkonen (oik.) luki päivän tekstin Perheen pyhän jumalanpalveluksessa.

ta, joilla ei ole juuria seudulle.

Aluseurakuntien vastuuryhmät ovat juuri sitä, mitä tarvitaan. Vapaaehtoiset kyliltä koo-

tut ideoivat uutta, yksi idea toteutui sunnuntain rantakalassa ja perhepäivässä.

ANNA-LIISA PEKKARINEN

70 sankaria yhteisessä juhlassa

Syntymäpäivää voi viettää myös yhdessä samanikäisten kanssa.

Eila Tarasmaa maistaa lakkakakua ja hörppää kahvia Kallaveden kirkon seurakuntasalissa. Pöydissä on valkeat liinat, ja Tarasmaallakin on tänään parasta päällään.

Hän juhli viime sunnuntaina Kallaveden kirkolla 70-vuotis-merkipäiväänsä yhdessä 70 muun syntymäpäiväsankarin kanssa. Seurakunta oli lähettänyt juhkakutsun kaikille 70-, 75- ja 80-vuotiaille jäsenilleen.

”Ihanaltahan tällainen huomionosoitus tuntuu”, totesi Tarasmaa juhlasta nauttien.

Kaksi pientä lastenlasta, kolmevuotias **Sara** ja 10 kuukauden ikäinen **Aleksi** ovat syntymäpäiväsankarin sydäntä lähellä. Eila-mummo viihtyy vekaroiden kanssa niin hyvin, että he eivät kuulemma malttaisi milään lähteä mummolasta pois. Oma perhe onkin tullut eläkkeellä Tarasmaalle yhä lähemmäksi. Nyt on aikaa myös itselle, käsitöille ja mökkeilylle.

”Olen elänyt hyvän elämän ja saanut olla tervenä.”

Toimi Rönkkö oli jo ehtinyt järjestää pienet 75-vuotisjuhlat kotonaan. Tämä syntymäpäivä ei kuitenkaan tuntunut niin tärkeältä, kuin esimerkiksi 50-kympipiset.

HELENA SCHRODERUS



Hyvät suhteet perheeseen ovat Toimi Rönkölle tärkeintä elämässä.

”Silloin sanoin, että seuraavat isot kekerit vietetään sitten, kun mittarissa on 90 vuotta”, hän hymyili.

Seurakuntayhteys on tullut iän myötä hänelle yhä tärkeämmäksi. Hän osallistuu kerran viikossa raamattupiiriin, ja yleensä miehen löytää sunnuntaisin **Kirsti**-vaimon kanssa kirkon penkistä. Avioparilla on myös kolmen muun pariskunnan kanssa Uuno-kerho, jossa he tapaavat vuorotellen jokaisen perheen luona pienellä iltapalalla pelaamassa Uuno-kortipeliä.

Oman pojan äkillinen kuolema vaikutti voimakkaasti Rönkön arvoihin. Miehen mielessä kiteytyi, että hyvät suhteet vaimoon, lapsiin ja lapsenlapsiin sekä ystäviin ja tuttaviiin ovat elämässä tärkeintä.

Kallaveden seurakunnassa on ollut jo vuosien perinne kutsua syntymäpäiviään viettävät seurakuntalaiset yhteiseen juhlaan sunnuntaikirkon jälkeen. Samanikäisillä on hyvä mahdollisuus kokea juhlassa yhteisöllisyyttä.

”Jumalanpalvelus on kirkon tärkein tilaisuus. Se sisältää kaiken, mitä kirkolla on annettavaa. Sieltä kaikki saavat elämänevät omalle matkalleen iästä ja elämäntilanteesta riippumatta”, sanoo kirkkoherra **Esko Kontinen**.

Kaikkiin 85- ja 90-vuotta täyttäviin otetaan yhteyttä ja kysytään, halutaanko pappi mukaan syntymäpäiväjuhlaan. Yli 90-vuotaiden luona käydään vuosittain onnittelemassa.

Konttisesta sanalla `vanhus` on Suomessa usein turhan negatiivinen kaiku. Monissa muissa kulttuureissa senioreja arvostetaan suvun neuvonantajina.

”Kyllä Suomessakin lapsenlapset kuulevat mummolassa ja ukkilassa usein viisaita ajatuksia.”

PIRJO TIIHONEN

No power, no point

Oli vuosi 1976. Ystäväni olivat käyneet rippikoulun ja houkuttelivat nuorteniltoihin.

Kerran yksi heistä antoi minulle kahden lähetystyöntekijän kirjeet ja kannusti ryhtymään jommankumman lähettäjäksi. Valitsin sen kirjeen, joka oli kirjoitettu eloisemmin. Kirjoittaja oli joku Kalevi Lehtinen. Hän oli asunut perheineen Saksassa kaksi vuotta ja työskenteli Campus Crusade for Christ -järjestössä.

Sain Lehtisiltä postia kerran kuussa, 35 vuoden ajan. Tiesin enemmän heidän elämästään ja aikatauluistaan kuin monen sukulaiseni.

Usein koin olevani huono lähettäjä. Taloudellinen panos oli vaatimaton ja rukous-elämäkin hataraa.

Mutta ajattelin, että pienistä, hauraista puroista syntyy suuri virta, kun puroja on tarpeeksi. Ilmeisesti moni muukin ajatteli näin, sillä Kalevin muistojuhlassa elokuun lopussa Agricolan kirkko oli aika täynnä.

Mikä kyynelten ja naurun sävyttämä juhla se olikaan. Kolme ja puoli tuntia lempeitä, lämpimiä, hassuja, satuttavia, riemukkaita, syvällisiä muistoja. Eikä vain Suomesta vaan myös USA:sta, Virossa ja Venäjältä sekä tietysti Saksasta, Kalevin toisesta kotimaasta. Kalevi oli vahvasti läsnä sekä muistoissa että filminpätkissä.

En tavannut Kalevia kovin usein. Missio Vaasan aikaan vuonna 1992 teimme yhteistyötä. Kalevi käveli edestakaisin Kauppapilaitoksen puhuhuoneessa ja kertoi, mitä aikoo illalla puhua. Siltä pohjalta tein lehdistötiedotteet.

Lauantai-illaksi piti järjestää ylimääräinen kokous, jotta kaikki halukkaat mahtuivat mukaan. Enpä muista, milloin seurakunnan tilaisuuksiin olisi ollut samanlainen tunkku. ”Kalevi Lehtinen oli tunnettu julistaja kirkon marginaalissa”, otsikoi Kotimaaz4 Kalevin kuoltua.

Kalevi oli lämmin ja huumorintajuinen ihminen. Hän kuuluu käynnistäneen jonkun tilaisuuden mainitsemalla, että monilla puhujilla on nykyisin hienot powerpoint-esitykset. Mutta: ”No power, no point.”

Ilman Jumalan voimaa puuttuu sanoman ydin. Siinäkö on Lehtisen testamentti?

HELENA KANTANEN



Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

KISSA PÖYDÄLLE

Tunteita ja hyviä tekoja



Luterilaisuus on pään uskoa. Kymmentä käskyä, Katekismusta ja uskontunnustuksia. Vielä parempi, jos tuntee tukun kirkon strategioita ja hallitsee kotitarpeiksi etiikkaa. Ihan hyvä, mutta alkaa ikävystyttää.

Seurakuntien toimintaa mitataan numeroilla ja tilastoilla. Organisaatio ja rakennukset menevät kirkkaasti ihmisen ohi. Ja mikä kohtalokkainta: sovituksen sanoma peittyi työvälineiden alle.

Kun tieto jyrää, kirkko on kallellaan. Ja sielu kärsii anemiasta.

Missä henkilökohtaisuus ja koskettavuus? Milloin sanoma ravitsi sielusi kyyneliin? Häissä ja hautajaisissa? Muuten tunteet on ulkoistettu karismaattisille yhteisöille.

Odotan mielikuvitusta seurakuntien rientoihin?

Toisin ajattelun tahtoa, tilaa unelmille ja kokemuksille. Instituutiot muuttuvat hitaasti, mutta jotain voi tapahtua rohkeiden ihmisten avulla.

HelsinkiMission toiminnanjohtaja **Olli Valtonen** toisti viime viikolla kirkon viestintäpäivillä tuttua viestiä. Ihmiset ovat kyllästyneet sanoihin ja oikeaoppisuuteen. Valtosen mukaan Jumalan valtakuntaa on hyvä rakentaa jo maan päällä. Hyvän tekeminen toiselle lisää sosiaalista pääomaa ja luottamusta.

Piispa **Irja Askola** kutsui astumaan ulos tutuista ympyröistä. Aikuisen ei tarvitse pelätä maailman muuttumista eikä kieltää sitä. Kun antautuu rehellisesti vuoropuheluun, voi varautua yllätyksiin. Taastusti myös iloisein.

LEA LAPPALAINEN



”Herkkyyks vie syövereihin, mutta antaa myös elämäniloa.” Unto Niskasen hypyn takana perhe Outi, Maija ja Eija (vas.) sekä Eero, Juho ja Samuel.

Pastori Niskanen ja Musta lammas

Hengenlähtö oli lähellä. Mutta Jumala tempasi kiinni.

Se oli paha paikka. Traktorin pukilta heinälatoon itsensä ängennyt mies tuijottaa haulikon piippuun. Jos laukaisee, kaikki on ohi.

Mikä voima lie poloi-
sen saanut sittenkin loik-
kimaan metsään, rojahtamaan pöheik-
koon polvilleen ja sanomaan nämä kolme
sanaa: ”Anna voimia elää.”

Pastorin silmissä kimmeltävät kirkkaat
pisarat.

Se oli ateistin ja pahasisuisen riiviön
elämän käännekohta. Damaskon tien ih-
me. Samanmoinen, jonka Raamattu ker-
too Sauluksesta, Paavaliksi tuon jälkeen
muuntuneesta.

”Joku kuuli. Jumala auttoi minut mur-
tumaan.”

Taakat panivat huutamaan, ja veivät liki
viimeiselle rajalle.

Linnut, lehmät ja klassinen kitara

Kun tie loppuu, ollaan perillä.

Lapinkoira **Sessi** ilmoittaa, että vieras
auto seisautuu navetan nurkalle. 50 –lu-
vulla rakennettu talo on aikakautensa nä-
köinen, ikkunat ja lämmitys vasta uusittu.
Vieressä kalaisa Vianvesi, ympärillä pellot,
puta pinoittain talven varaksi.

Kasvimaa tuottaa seitsenhenkiselle per-
heelle perunat ja porkkanat, marjapensait-
ten ansiosta pysytään terveessä ravinnossa
kiinni. Kaksi traktoria odottelee työnanta-
jaansa, uusi lumilinko jo varattuna talven
pyryamuihin.

Pirtin uunin päällä istuu lintu, teeri. Yk-
si niistä monista täytetyistä linnuista, joi-

ta tuvan asukas ehti kahdek-
san vuoden aikana valmistaa,
maanviljelyksen ja lehmänhoi-
don ohella.

Näyte kolmannelta amma-
tista tulee kohta kun nuotit ja
nuottiteline asettuvat paikoil-
leen ja kitara soittajan syliin.
Postimyyntistä armeijan jäl-
keen tilatusta kitarasta alkoi tie
klassisen kitaran soitonope-
tajaksi.

Raamattu tulee eläväksi lukemalla

Vaikkei tästä veitikasta ollut-
kaan lukumieheksi, papiksi hä-
net vihittiin 42 –vuotiaana Kuopion
tuomiokirkossa.

Neljäs ammatti kumpuaa sii-
tä kiitollisuudesta, että Jumala
on ottanut uppiniskaisen työ-
hönsä.

”Työhön lähtiessäni anon
polvillani sanoja, joita tarvi-
taan, joita Jumalan lapset tar-
vitsevat.”

Käänteentekevä kokemus
elämän rajojen hakemisesta sai
Unto Niskasessa aikaan halun
lukea uutterasti Raamattua. ”Se
on minulle Pyhä kirja, jossa sa-
notaan, että anova saa ja etsivä löytää. Ha-
luan antaa sellaisia sanoja, jotka kantavat.”

”Huudan Jumalan puoleen ja etsin ar-
moa vaikka lattian raosta. Elämä ja usko
löytyvät Raamatusta, Jumala asuu sanas-
saan.”

”Lukekaa Raamattua. Se tulee eläväksi
ajallaan”, Unto Niskanen kehottaa. ”Jumala

”
**Lukekaa
Raamattua.
Se tulee
eläväksi
ajallaan.**

on kaikkivaltias, kaikki-
näkevä ja kaukaa viisas.”

Tämä vetistely piinaa ja riepoo

Kahvipöydässä on
kalakukkoa. Unton ja
Eeron pyytämä hauki
on pehmeäksi herkuksi
hautuneena ruiskuoren
sisuksissa.

Pehmeyttä on ison
miehen raameissakin.
Niin herkkä tämä sielu-
jen paimen on, että vai-
naja siunatessa kyynel-
leet valuvat poskille.

Sisäiset aavistukset
vievät yöltä unet niin
kauan kunnes levotto-
muus taittuu. ”Ahdis-
tus seurasi minua niin
kauan kunnes tein rat-
kaisun”, Niskanen sanoo
viimeisimmästä pai-
nistaan, jonka jälkeen
hän kieltäytyi ottamas-
ta vastaan jo lupaaman-
sa työtä Pohjois-Savon
Kansanlähetyksen piiri-
sihteerinä.

Sieluun palasi rau-
ha ja nyt Niskaselle on aukenemassa sijai-
suus Riistaveden alue seurakunnan kapp-
laisena.

”Joskus tämä vetistely piinaa ja riipoo,
mutta herkkyyks on tehnyt minusta taitei-
lijän. Se on ollut avuksi elämässä, mahdol-
listanut asioita, jotka muutoin jäisivät te-
kemättä. Joskus tunnen luissani senkin, jos

joku ajattelee minusta pahaa.”

Omat rikkonaisuudet ja Jumalan hioma
elämä synnyttävät jatkuvasti sanoja, lau-
luja ja runoja. Pastori Niskanen ja Musta
lammas -duo on ollut pitkään esiintymis-
tauolla, mutta nyt pastorin mielessä kyt-
tee runo- ja musiikki-iltojen järjestäminen
seurakuntien tiloissa.

”Puran herkkyyteni näin, ei ole tarvin-
nut ratketa ryypäämään.”

Jumalan hoidossa ollaan kaikki

Aamun rytmi on tarkkaan ajoitettu. Seit-
semältä **Eija Niskanen** on lähtenyt Kuopi-
oon työhön. Kyydissä pääsee kaupunkiin
kouluun menevä 16 –vuotias **Samuel**.

Juho lähtee autollaan Tuusniemen lu-
kioon, **Eero**, 14, linja-autolla Kuopioon,
Maija, 12 ja **Outi**, 10, hiukan myöhemmin
tiepuoleen odottamaan koulukyytiä Riis-
tavedelle. Vanhin lapsista **Hanna**, 21, on jo
muuttanut kotoa pois.

Päivä kiertää iltaa kohti ja talon asukki-
en jalat kotiin päin. Ensimmäisenä tulee 18
–vuotias **Juho**, lahjakas, hoikka ja vetreä.

Huomenna Juho ajaa jälleen kerran sai-
raalaan. ”Juhon syöpä vei koko perheen
pitkään tunneliin. Mutta turvassa ja Juma-
lan hoidossa ollaan, kaikki.”

”Tärkeintä on se, että joskus pääsisin
kotiin, armon varassa. Että jaksaisi pysyä
housuissaan ja taistella syntiä vastaan. En-
kä kadottaisi kilvoituksen tietä.”

Kun tie loppuu, ollaan perillä.

LAHJA PYYKÖNEN